№№129–130
(3668–3669)

21 жніўня 2012 г.
Выдаецца з ліпеня 1995 г.
на беларускай і рускай мовах

Выдавец:
УП «Народная Воля».
Кошт — свабодны.

www.nv-online.info

Народная Воля

*На прастор, на шырокі разлог
Выхадзі, мой народ, грамадою...*

Якуб КОЛАС

Да ўвагі!

Хто хоча набываць газету ў офісе рэдакцыі — чакаем!

З ПЕРШЫХ ВУСНАЎ

АД РЭДАКЦЫІ

10 жніўня б.г. у "Народнай Волі" быў надрукаваны ліст мінчаніна Андрэя Лаўрынчыкава пад загалоўкам "Дзе вы, Аляксандр Уладзіслававіч?". Ён адрасаваны былому рэктару Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта, экс-кандыдату ў прэзідэнты Рэспублікі Беларусь, які пазней быў кінуты за краты, А.У.Казуліну. Заканчваўся матэрыял словамі: *"Міналі тыдні, месяцы, гады, а голасу галоўнага апанента Лукашэнкі не было чуваць. На жаль, не чуваць яго і цяпер. Што здарылася — ніхто не можа сказаць. Можа, ты, "Народная Воля", пральеш святло? Дзе зараз Аляксандр Уладзіслававіч Казулін? Як жыве, чым займаецца? Якія планы на будучае? Няўжо развітаўся з палітыкай?*

Любое грамадства не мае перспектывы, калі яно не мае сапраўдных, самаахвярных лідараў. Такім лідарам я бачыў прафесара, доктара навук Аляксандра Казуліна. Няўжо гэта было маёй памылкай?"

І вось учора на рэдакцыйным парозе з'явіўся Аляксандр Уладзіслававіч Казулін. Не будучы шматслоўным, ён прапанаваў надрукаваць кароценькі адказ аўтару ліста да яго. Вось ён (публікуем на мове арыгінала і з захаваннем аўтарскага стылю).

Я не вижу смысла участвовать в явном абсурде

Спасибо Вам, Андрей, как и огромному количеству людей, которые, несмотря на время, помнят и верят в меня.

Никуда я не пропал — я вместе с вами каждой клеточкой впитываю с болью в сердце нашу белорусскую действительность.

Не скрою, что были и есть серьезные возможности устроить свое личное счастье в разных странах, но счастье и любовь мои здесь — на родной земле. Любовь к стране нашей и Господу, который не даст надругаться над ней, если мы сами не будем давать возможности надругаться над нами, над нашей совестью, честью и достоинством, над святыми понятиями, которые как будто незаметно для нас самих кинуты под ноги, растоптаны и продолжают топтаться на глазах у всех.

Что касается внешних проявлений своей деятельности, то я не вижу смысла участвовать в явном абсурде, который достиг уже невероятных размеров как со стороны власти, так и со стороны значительной части оппозиции.

Но я верю в наш народ и знаю, что когда поруганное "я" каждого, осознав это и выдавив из себя раба, восстанет и превратится в гордое "мы" — тогда придет к нам Господь и наступит наше время.

Если хочешь изменить мир — начни с себя. Осознание этой непреложной истины — ключ к Будущему Беларуси!!!

Всегда с вами —

Александр КОЗУЛИН.

ПА-ЗА ГУЛЬНЁЙ

Ці па кішэні балельшчыкам такія цэны?

Білетны пакет на два футбольныя матчы зборных Беларусі з камандамі Іспаніі і Грузіі, што адбудуцца ў кастрычніку на мінскім стадыёне "Дынама", будзе каштаваць ад 300 да 480 тысяч рублёў.

Такія цэны зацвердзіла бюро выканкама Беларускай федэрацыі футбола. Нагадаем, што ў адборачных матчах да чэмпіянату свету 12 кастрычніка беларуская каманда згуляе з іспанцамі, а 16-га — са зборнай Грузіі.

Як паведамляе pressball.by, білеты на абодва матчы будуць прадавацца ў пакеце агульным коштам ад 300.000 да 480.000 рублёў. Калі ж частка пакетаў застанецца нерэалізаванай, то пасля матча з іспанцамі можна будзе купіць білеты на сустрэчу з грузінамі.

Алесь СВЯТЛАНІЧ.

ЧУЛІ?

Сацыяльнага жылля будуецца менш

У студзені—ліпені 2012 года ў Беларусі для грамадзян, якія стаяць на ўліку маючых патрэбу ў паляпшэнні жыллёвых умоў, уведзена ў эксплуатацыю 1507,9 тыс.кв.м агульнай плошчы жылля, або 57,1% агульнага аб'ёму ўведзенага жылля. У параўнанні з аналагічным перыядам 2011 года ўводзіцца жылля ў эксплуатацыю для гэтай катэгорыі грамадзян паменшыўся на 293,6 тыс.кв.м, або на 16,3%. Такія даныя прыводзяць у Нацыянальным статыстычным камітэце.

СУД ДЫ СПРАВА

У «справе бакланаў» пастаўлена кропка?

Як вядома, у гэтым месяцы суд вынес рашэнне па гучнай "справе бакланаў", пра якую расказвала наша газета. Вінаватым у жорсткім абыходжанні з жывёламі прызналі мясцовага жыхара Вадзіма Калодкіна.

Нагадаем, што на востраве на возеры Лукомскім, што ў Чашніцкім раёне, у сярэдзіне чэрвеня знайшлі некалькі дзясяткаў птушанят бакланаў з адрэзанымі дзюбамі. Выказваліся меркаванні, што гэта папрацавалі браканьеры, якім за гэта плацяць рыбгасы.

Суд прызнаў вінаватым у здзейсненым жыхара Чашніцкага раёна **Вадзіма Калодкіна**. Па рашэнні суда яму неабходна ў агульнай суме заплаціць за жорсткае абыходжанне з птушкамі і нанесены навакольнаму асяроддзю ўрон каля 20 мільёнаў рублёў.

— Як высветлілася, гэты Вадзім Калодкін працуе матарыстам на ўчастку рыбгаса "Новалукомскі", — распавядае мясцовы арнітолаг **Віталь КАШЧЭЕЎ**. — Ён часткова прызнаў сваю віну, але, як мне падалося, удзельнічаў у злачынстве (інакш гэта нельга назваць) не адзін. Магчыма, усю віну ўзяў на сябе наўмысна, каб было меншае пакаранне. Дарэчы, той самы Калодкін знаходзіўся на востраве, калі прыязджала камісія Чашніцкай інспекцыі прыродных рэсурсаў і аховы навакольнага асяроддзя, каб лавіць пакалечаных птушак для ўсыплення. Да суда ён казаў, што адразаў дзюбы, каб здаць у рыбгас, пасля змяніў паказанні... У выніку рыбгас наогул выйшаў сухім з вады. Адным словам, асабіста для мяне ў гэтай гісторыі засталося яшчэ вельмі шмат пытанняў.

Алесь СІВЫ.

Суд над Дашкевічам 28 жніўня

Суд па новай крымінальнай справе лідара міжнароднай арганізацыі "Малады фронт" (Чэхія) Дзмітрыя Дашкевіча пройдзе 28 жніўня ў папраўчай калоніі №13 (Глыбокае, Віцебская вобласць). Як паведамляецца на афіцыйным сайце "Маладога фронту", пасяджэнне суда будзе закрытым.

Як вядома, Дзмітрыя Дашкевіча і яго таварыша па "Маладым фронце" Эдуарда Лобава затрымалі ў сталіцы напярэдадні прэзідэнцкіх выбараў па абвінавачванні ў збіцці двух мінчан. 24 сакавіка 2011 года Дашкевіч быў асуджаны да двух гадоў пазбаўлення волі ў калоніі агульнага рэжыму.

Нядаўна ў дачыненні да Дашкевіча завялі новую справу — злоснае непадпарадкаванне патрабаванням адміністрацыі папраўчай установы. У выпадку прызнання віны яму пагражае пазбаўленне волі тэрмінам да года. Цяпер Дашкевічу застаецца адбыць менш за пяць месяцаў пакарання.

ЖАХ!

За мінулыя выхадныя пяць самагубстваў

І гэта толькі ў Мінску

Тры жанчыны разбіліся, зваліўшыся з вялікай вышыні: 15-гадовая дзесяцікласніца адной з мінскіх школ саскочыла з даху 22-павярховага дома, 31-гадовая жанчына — з балкона 11-га паверха, а 46-гадовая — з акна на чацвёртым паверсе. Апошняя пасля падзення некаторы час заставалася жывая, але ў шпіталі ад атрыманых траўм усё-такі памерла.

Яшчэ двое павесіліся: у пятлі знайшлі 22-гадовую дзяўчыну і 50-гадовага мужчыну. Праверка ідзе па кожным выпадку, паведамляе БелаПАН. Дарэчы, Беларусь займае 4-е месца ў свеце па колькасці самагубстваў.

ПАЛІТЫЧНАЕ ЗАКУЛІССЕ

Нашто раздзімаюць мыльную бурбалку Ляўковіча?

Прадстаўнікі ўлад перыядычна папікаюць партыі, што тыя на выбарах не надта актыўныя. Дык дзіва што: за 18 гадоў, цягам якіх кіруе Лукашэнка, апазіцыю хіба што дустам не спрабавалі! Душаць-душаць, як той Шарыкаў катоў, а потым, калі надыходзіць час ладзіць чарговы электаральны спектакль, пачынаюць кракадзілавы слёзы ліць: нешта пацыент слаба варушыцца!

Ці такі факт: другое дзесяцігоддзе ніводнай новай партыі не рэгіструюць. Напрыклад, хрысціянскіх дэмакратаў Мінюст чатыры разы пракідваў. Як фанера над Парыжам праляталі раз за разам іншыя партыі, грамадскія арганізацыі — той жа "Малады фронт", аб'яднанне "За справядлівыя выбары" і г.д. А ў праваабарончай "Вясны" нават адабралі ў свой час рэгістрацыю, каб ямчэй было душыць.

Але на гэтых парламенцкіх выбарах загнаныя на маргінэс партыі ўсё ж паказалі нейкі патэнцыял. Конкурс на кандыдатаў, насуперак наракашням пані Ярмошынай, аказаўся большы, чым падчас кампаніі 2008 года: тады было 365 прэтэндэнтаў, зараз — 494, прычым болей за палову — 264 — вылучаны менавіта партыямі. Дзеля гэтага нядаўна ладзіліся з'езды. Звыш таго, варушацца, нешта робяць і тыя палітычныя сілы, якія імкнуцца зладзіць байкот.

Аднак дзяржаўная прэса гэтых рэчаў ва ўпор не бачыць. Днямі галоўнае выданне ўлад зазначыла: *"Якая інтэнсіўнасць палітычнага жыцця, такая і цікавасць да яго з боку газеты... Таму мы з вялізнай цікавасцю ловім кожную свежую вестачку, каб хоць неяк захаваць рубрыку "Партыйнае жыццё".*

Між іншым зазначым, што ў публікацыі фактычна прызнаецца: палітычнага жыцця ў сінявокай рэспубліцы не болей, чым на Марсе. Усё задушана. Дадамо: перыядычна наверсе спахопліваюцца, што перагнулі кій, ушчэнт зачысцілі "адмарозкаў", а трэба ж хоць каліва таго партыйнага жыцця імітаваць, каб не нагадваць зусім ужо азіяцкую дэспатыю. І тады лялькаводы дастаюць тэчкі са сцэнарыямі "кіраванай дэмакратыі", пад якую патрэбны, натуральна, зручныя фігуры.

Дык вось, фішка згаданай публікацыі ў тым, якую менавіта свежую вестачку з партыйнага жыцця яна нясе. *"Дзелімся радасцю, ёсць навіна: на 23 снежня, калі верыць інтэрнэту, прызначаны ўстаноўчы з'езд новай партыі "Цэнтрысцкая партыя Беларусі", які адбудзецца ў Брэсце,* — з нечаканым энтузіязмам рапартуе аўтар публікацыі Сігізмунд Дашкевіч. — *Партыя гэтая, як вынікае з паведамленняў прэсы, з'явіцца на аснове сацыял-дэмакратычнай групоўкі, што чарговы раз распалася. Узначаліць партыю Анатоль Ляўковіч, які да нядаўняга часу кіраваў сацыял-дэмакратычнай "Грамадой", але праз інтрыгі аднапартыйцаў пакінуў сацдэмаў, што перагрызліся між сабой, ды сышоў на вольныя палітычныя хлябы".*

Даруйце за доўгую цытату, але ж тут столькі перлін! Па-першае, атрымліваецца, што ніякіх іншых падзей партыйнага жыцця няма і да 23 снежня не чакаецца (цэлая выбарчая кампанія — дробязь, нуль). Па-другое, спадар Ляўковіч паказальна апрануты ў белы фрак: з тэксту вынікае, што ні да грызні, ні да інтрыг ён ніякага дачынення не мае. Па-трэцяе, выданне не сумняваецца, што партыі наканавана быць, а Ляўковічу — яе ачоліць. Цікава, хто гэта ўжо вырашыў усё і за суровы Мінюст, і за паплечнікаў нібыта ўзыходзячай палітычнай зоркі? Ці, можа, аўтар уладнай газеты не бачыць нічога страшнага ў незарэгістраваных структурах, за дзейнасць ад імя якіх апазіцыю дзяўбуць у хвост і ў грыву сілавікі? Наўрад ці. Таму апрыёрная ўпэўненасць, што "партыі Ляўковіча" дадуць зялёнае святло, міжволі наводзіць на думку пра нейкі невядомы наіўнай публіцы сцэнарый, падрыхтаваны ў высокіх кабінетах.

Прыводзіць у замілаванне і фразачка *"Партыя гэтая, як вынікае з паведамленняў прэсы, з'явіцца..."* і г.д. Пакажыце мне той россып выданняў, што напераганкі спяшаюцца абвесціць свету аб праекце стагоддзя, за якім стаіць фігура Ляўковіча! Можна падумаць, што гэта рэдкі палітычны тытан. Калі ж сур'ёзна, то з якой мэтай раздзімаюць чарговую мыльную бурбалку, робяць з мухі слана?

"Што будзе далей у сп.Ляўковіча, ці здолее ён унесці ў летаргічны сон партыйнага жыцця "сапраўдную палітычную жарсць", мы пакуль што не ведаем, але будзем сачыць за навінамі", — шматабяцальна рэзюмуе аўтар дзяржаўнай газеты. Цікава, што яго развагі пра разбазараны апазіцыйнымі лідарамі крэдыт даверу нібыта і не тычацца адзінага канкрэтнага героя публікацыі. Пры тым што сп.Ляўковіч — далёка не свежы твар у тытульнай апазіцыі, ягоная рэпутацыя, мякка кажучы, неадназначная і звязаныя з яго асобай скандалы таксама спрычыніліся да расцярушвання таго крэдыту даверу.

Звычайна дзяржаўная прэса аднолькава мажа дзёгцем усіх прадстаўнікоў "пятай калоны". А тут раптам празрыста намякаюць, што калі сп.Ляўковіч будзе хоць трохі варушыцца, то піяр яму забяспечаны і надалей. Дарэчы, а ці няма сувязі паміж гэтай зялёнай вуліцай і тым фактам, што згаданы палітык зараз ідзе ў кандыдаты на парламенцкіх выбарах?

Увогуле, ці шмат хто з апанентаў рэжыму можа пахваліцца такой пратэкцыяй (хоць, зазначым дзеля справядлівасці, і з пэўным налётам грэблівасці)? Пытанне рытарычнае. Зрэшты, аўтар дзяржаўнай газеты відавочна перастараўся з гэтым раялем у кустах. Мядзведжая паслуга. Вушы з публікацыі тырчаць настолькі, што многія людзі ў незалежнай супольнасці будуць трымацца ад сп.Ляўковіча яшчэ далей.

Алесь ПРАМЕНЬ.

БЛІЦ-КАМЕНТАРЫЙ

Чаго чакаць ад Уладзіміра Макея?

Былы кіраўнік Адміністрацыі прэзідэнта Уладзімір Макей узначаліў Міністэрства замежных спраў. Яго папярэднік Сяргей Мартынаў вызвалены ад пасады "ў сувязі з пераходам на іншую працу".

Варта адзначыць, што Уладзімір Макей знаходзіцца ў спісе асоб, якім забаронены ўезд на тэрыторыю Еўрасаюза. Не выключана, што цяпер еўрапейцам давядзецца прыбраць адтуль ягонае прозвішча. Аднак першы замежны візіт Макея будзе, хутчэй за ўсё, не ў Еўропу і нават не ў Расію.

— *Магчыма, Уладзімір Уладзіміравіч у якасці міністра накіруецца адразу ў Іран — напрыканцы жніўня там адбудзецца саміт Руху недалучэння, членам якога з'яўляецца наша краіна,* — гаворыць міжнародны аглядальнік **Раман Якаўлеўскі**. — *А напярэдадні ў Тэгеране збяруцца кіраўнікі знешнепалітычных ведамстваў.*

Ці здольны Макей нармалізаваць адносіны Беларусі з Захадам? І чаго чакаць ад гэтага прызначэння? Меркаванні экспертаў на гэты конт разыходзяцца.

— *Сяргей Мартынаў пры ўсім яго розуме, прагматызме і досведзе сам мала што мог вырашаць,* — падзяліўся з "Народнай Воляй" сваімі думкамі дыпламат, першы амбасадар незалежнай Беларусі ў Германіі **Пётр Садоўскі**. — *Але Мартынаў працаваў даволі роўна і вельмі прафесійна. На мой погляд, ён заслугоўвае кампліментa.*

Калі прааналізаваць апошнія публічныя выступы Уладзіміра Макея, то там можна знайсці выпады не зусім дыпламатычнага кшталту... І што тычыцца спадзяванняў на нармалізацыю адносін з Захадам, то ў нашай краіне гэта залежыць не ад міністра замежных спраў...

— *Мне не вельмі зразумела прызначэнне Макея кіраўніком МЗС, бо пакуль што ён у спісе невыязных, і туды чыноўнікаў уносілі не па пасадах, а па прозвішчах,* — заўважае **Раман Якаўлеўскі**. — *Усе ведаюць, што ў Макея выдатная нямецкая мова, але я сумняваюся, што з ім будзе рады сустрэцца той жа міністр замежных спраў Германіі* ***Гіда Вестэрвеле,*** *якога ў Беларусі неаднойчы палівалі брудам...*

Яшчэ я звярнуў бы ўвагу на такую рэч: на мінулым тыдні ў Мінску быў міністр замежных спраў Расіі Сяргей Лаўроў, з якім сустракаўся Мартынаў, а на гэтым тыдні мы ўжо маем новага міністра. Наколькі я ведаю, Макей не быў жаданым у Маскве, дзе яго лічылі нейкай празаходняй фігурай у атачэнні Лукашэнкі...

А вось старшыня Аб'яднанай грамадзянскай партыі **Анатоль Лябедзька** спадзяецца бліжэйшым часам дачакацца прэс-канферэнцыі Уладзіміра Макея, на якой той працягне руку еўрапейцам.

"М. замянілі на М. Ад перамяшчэння літары па гарызанталі ці вертыкалі ўлады нічога не мяняецца, — так пракаментаваў кадравую ракіроўку палітык на сваёй старонцы ў "Фэйсбуку". — *Адзіным практычным наступствам можа быць спроба наладзіць адносіны з Захадам. Гэта калі шукаць аптымістычныя наступствы гэтай перастаноўкі фігур на шахматнай дошцы. Мартынаў усё ж асацыіруецца з крызісам у адносінах афіцыйнага Мінска з еўраатлантычнай прасторай. Калі гэта так, то варта чакаць прэс-канферэнцыі Макея, на якой ён зробіць прапановы для Захаду. У агульны кантэкст сітуацыі тады можна арганічна пакласці і вызваленне фігурантаў па "справе аб медзведзянятах".*

Якую працу прапануюць **Сяргею Мартынаву**? У калядыпламатычных колах даволі працяглы час хадзілі размовы аб тым, што Мартынаў быццам бы марыў прыгожа сысці і паехаць амбасадарам, напрыклад, у Брусель. Але ці спраўдзяцца надзеі — пакажа час.

СВЕЦКАЕ ЖЫЦЦЁ

Жонка былога міністра замежных спраў **Маргарыта Мартынава** рэгулярна ладзіла сустрэчы з жанчынамі-дыпламатамі і жонкамі амбасадараў. Маргарыта Аляксандраўна наведвала тыдні моды, розныя культурныя і дабрачынныя мерапрыемствы. Цяпер, мяркуючы па ўсім, за свецкае жыццё на міжнародным узроўні будзе адказваць жонка Макея —вядомая актрыса **Вера Палякова**.

З дасье «Народнай Волі»

Макей мае вопыт дыпламатычнай працы.

У 1993—1996 гадах ён працаваў трэцім сакратаром упраўлення інфармацыі і гуманітарнага супрацоўніцтва, другім сакратаром аддзела аналізу і прагназавання, другім сакратаром сакратарыята МЗС.

У 1995—1996 гады кіраваў службай дзяржаўнага пратакола, з 1996-га па 1999 год прадстаўляў Беларусь у Савеце Еўропы, быў дарадцам амбасадара Беларусі ў Францыі, потым — кіраўніком упраўлення агульнаеўрапейскага супрацоўніцтва МЗС.

ТЫМ ЧАСАМ

Хто будзе кіраваць Адміністрацыяй прэзідэнта?

Сярод верагодных прэтэндэнтаў на адну з ключавых пасад называюцца розныя прозвішчы, у тым ліку першага намесніка кіраўніка Адміністрацыі прэзідэнта Аляксандра Радзькова і памошніка кіраўніка дзяржавы **Наталлі Пяткевіч.**

У спіс магчымых зменшчыкаў Макея запісалі нават старшыню Гродзенскага аблвыканкама **Сямёна Шапіру:** маўляў, на апошніх нарадах з удзелам кіраўніка дзяржавы ён быў адзіным, хто асмельваўся ўслых крытыкаваць і нават супрацьстаяць пазіцыі прэм'ер-міністра **Міхаіла Мясніковіча**. Версія, як кажуць, мае права на жыццё, бо, як паказвае практыка, А.Лукашэнка любіць сутыкаць чыноўнікаў ілбамі, таму не варта чакаць, што Адміністрацыяй будзе кіраваць той, хто мае нармальныя ці нават сяброўскія стасункі з тым жа Мясніковічам.

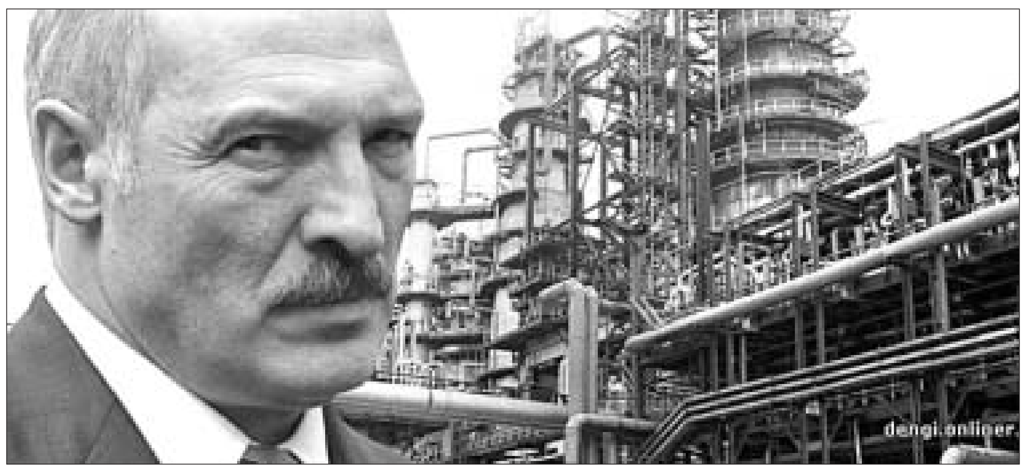
Марына КОКТЫШ.

БЕЛАРУСЬ: МОДЕРНИЗАЦИЯ, ВЗГЛЯД В ЗАВТРА

Сергей ЧАЛЫЙ, экономист:
«Хуже не будет, но и лучше не станет»

Независимый экономист Сергей Чалый считает, что у белорусских властей достаточно рецептов того, как реформировать экономику страны. Их "выписывали" эксперты Международного валютного фонда, Всемирного банка и других авторитетных структур. Но готов ли официальный Минск к ним прислушаться?

Экономическую политику государства анализирует экономист Сергей Чалый.

— Сергей, самая обсуждаемая новость последних дней — отставка сторонника "рыночного социализма" Сергея Ткачева с поста помощника президента по вопросам экономики и назначение на эту должность экс-главы Нацбанка Петра Прокоповича. Некоторые эксперты полагают, что в стране могут начаться экономические реформы. Вы разделяется их мнение? Чем вообще, на ваш взгляд, была вызвана эта кадровая перестановка?

— Мне кажется, мы слишком много значения придаем этой кадровой рокировке и этой позиции — помощник президента по экономическим вопросам. На самом деле этот человек мало что решает. Но он должен доносить президенту быструю экспертную оценку тех или иных предложений Совмина, Нацбанка и т.д.

В прошлом году, когда в стране случился экономический кризис, стало очевидно, что точка зрения, которой придерживался помощник президента Сергей Ткачев, а именно его антирыночная политика, потерпела фиаско. Кризис в Беларуси разрешился простейшими рыночными механизмами — введением рыночного курса и ужесточением денежно-кредитной политики.

Кроме того, Ткачев проиграл и интеллектуальное противостояние. Более 10 лет человек, который не имел профильного экономического образования, выполнял надзорные функции, мог вычищать любые незначительные рыночные предложения, которые содержались в документах, подготовленных правительством для президента. Но представители Совмина, Нацбанка, Минэкономики сумели консолидироваться и дать отпор этим комиссарским глупостям. Вспомните знаменитое заседание Совмина в конце прошлого года, когда Ткачеву дал отпор Михаил Мясникович... Также была успешно предпринята попытка ввести в Администрацию президента специалиста по экономике. Этим человеком стал Андрей Тур. И странным было то, что отставка Ткачева тормозилась, его так долго держали и не могли найти замену.

Что касается Петра Прокоповича... Не думаю, что ему удастся убедить Александра Лукашенко сменить экономический путь, "рыночность" Прокоповича сильно преувеличена. Еще будучи вице-премьером Беларуси, Прокопович не отметился рыночными взглядами, наоборот, он был одним из сторонников принятой на вооружение в дальнейшем доктрины стимулирования спроса на жилье как экономического локомотива, и в итоге до 70% жилья возводилось с помощью господдержки. Находясь на посту главы Нацбанка, Прокопович также противился тем рыночным мерам, благодаря которым кризис 2011 года и разрешился... На мой взгляд, Петру Петровичу предложили эту должность потому, что Прокопович сможет доносить до президента на понятном ему языке предложения, выдвигаемые по поводу того, что сегодня происходит в экономике, и то, о каких решениях между собой договариваются Совмин и Нацбанк. А Прокопович имеет опыт понимания того, что эти специалисты пишут. Ситуация в экономике сегодня непростая, она не управляется указами, к чему привык Александр Лукашенко.

— А какая это ситуация? Власти смогут к концу года довести уровень зарплат до пресловутых 500 долларов, сохранив при этом прежние цены на товары и услуги?

— Долгое время у нас был фиксированный курс доллара, и была возможность сохранять иллюзию того, что у нас высокий экономический рост и зарплаты растут в долларовом выражении. Но когда пузырь лопнул, доходы населения снова упали на тот уровень, который экономика может позволить.

Плавающий курс доллара, который есть сейчас, сокращает возможности манипулирования — создавать из воздуха деньги и выплачивать зарплату в 500 долларов, а также лишает возможности искусственного стимулирования экономического роста путем финансирования госпрограмм через эмиссионное кредитование. Это когда банки заставляли вкладывать ресурсы не туда, куда они хотели, а куда хотели власти.

Кризиса как бы избежали, краха не будет, потому что курс доллара отпустили. И если ничего не трогать, не включать административной ресурс, то зарплата все равно — раньше-позже — станет 500 долларов, не так далеко мы от этой цифры находимся. Но власти вместо того, чтобы спокойно подождать, только об этом и говорят. Все это приводит к тому, что возникает лишняя нервозность у людей, руководителей предприятий, все начинают опасаться, что такое административное подстегивание процесса может привести к тому, что хрупкая стабилизация в стране, которая случилась прошлой осенью, прекратится...

Проверить, "потянет" ли экономика 500 долларов, очень легко. Можно уже в следующем месяце начать выплачивать зарплату, эквивалентную сегодня 500 долларам, и через полгода посмотреть, какой будет курс доллара. Уверен, что выше нынешнего. Понимают это и власти, поэтому начинают заниматься всякими бухгалтерскими трюками. Например, Минфин предлагает перераспределить нагрузку с нанимателя на работника по уплате отчислений в Фонд социальной защиты и увеличить ее с 1 до 15 процентов. Понятно, что если доля налогов, которые будут уплачивать физические лица, вырастет, то и на руки из 500 долларов работник будет получать гораздо меньше.

То, что у властей нет ресурсов увеличивать зарплату теми темпами, как бы ей хотелось, видно еще и потому, что анонсированное увеличение тарифной ставки 1-го разряда с 1 августа отложили. Хотя страна вступает в предвыборную кампанию.

— Сергей, вы член инициативной группы Александра Милинкевича, который принял решение баллотироваться в депутаты. Милинкевич сделал заявление, что его команда более года работала над "Народной программой", которая содержит план реформ для Беларуси. Не могли бы пояснить, что конкретно вы предлагаете ?

— Уже столько подсказок давали белорусским властям эксперты различных авторитетных международных финансовых компаний, столько рецептов выписывали миссия МВФ, миссия Всемирного банка, что добавить что-то сложно. Более того, эти рецепты на различных совместных семинарах, в которых участвовали и представители белорусской власти, прошли экспертизу, ни у кого нет споров, что нужно делать. Но проблема в том, что у руководства Беларуси нет политической воли по этому пути пойти.

Да, стабилизация случилась. Но это стабилизация на дне. Теми мерами, которыми белорусские власти пользовались раньше, в условиях, если даже не отходить от плавающего курса, подстегивать экономику, доходы населения нельзя. Не получится. Можно, конечно, перейти к фиксируемому курсу, и, возможно, снова несколько лет удастся создавать видимость того, что у нас все хорошо. Но тогда получим снова ситуацию 2011 года.

Единственный способ, который может помочь белорусской экономике, — это реформы. Это меры, которые должны быть направлены на повышение эффективности экономики, которые предполагают развитие конкуренции и сокращение доли государства в ней, реформирование господдержки, реформирование бюджетных принципов и т.д. Но проблема в том, что идеологически это неприемлемо, наше руководство привыкло управлять указами.

Сегодня ситуация напоминает вторую половину 1980-х годов, когда стало понятно, что советская экономика не дает никакого экономического роста, модель себя исчерпала. Так же и в Беларуси: в прошлом году для всех стало очевидно, что модель белорусской экономики себя изжила. Но, как и в 1980-е, когда была принята модель ускорения — ускоряться ничего не меняя, так и в современной Беларуси идут разговоры, что рост будет, но только в соответствии с ростом производительности труда. Но когда в 1990-е начались реформы, все закончилось тем, что те, кто реформы начал, власть потеряли. Для современных белорусских руководителей этот опыт неприемлем. Поэтому они сидят и думают, как это сделать так, чтобы рост произошел, но контроль над экономикой они не потеряли. Но это невозможно.

Поэтому мой прогноз — хуже не будет, но и лучше не станет. Экономического роста на уровне 8 процентов ВВП в год, как хотят власти, не случится. Рост будет, как прогнозируют независимые экономисты и эксперты МФВ, на уровне 3 процентов. И таким он был в первом полугодии этого года. А если учесть, что производительность труда в среднем растет такими же темпами, как ВВП, это означает, что реальные доходы населения смогут расти только на такие единицы процентов в год.

Ольга ГРИНЕВИЦКАЯ.

Лёс беларуса — у руках беларуса

Сёння неабходна зрабіць так, каб беларусы не проста пасіўна згаджаліся на мадэрнізацыю, якую нібыта мусіць нехта для іх зрабіць, але і самі пачалі вымагаць нармальных змен — павагі да сябе і сваіх правоў з боку ўлад, эфектыўнай эканамічнай і сацыяльнай палітыкі, якая дазваляе самарэалізавацца і гарантуе годны лад жыцця, а таксама фарміравання аўтэнтычнага беларускага духу і беларускай мары, не горшай за іншых, а для нас, беларусаў, вядома, самай жаданай і выключнай.

Царская і савецкая імперыі рабілі ўсё, каб пераканаць людзей, што яны самі ні на што не здатныя, затое "наверсе" наперад ведаюць, што трэба і важна. Сённяшні посткамуністычны аўтарытарызм ідзе тым жа шляхам. Таму лічым, што галоўнай ідэяй рэформ у Беларусі мусіць быць вяртанне людзям веры ў сябе, веры ў тое, што Асоба, беларус можа сам кшталтаваць свой лёс.

*(З артыкула **А.Лагвінца** і **Р.Астапені** "Вярнуць беларусам веру ў сябе", БелаПАН.)*

ЗА РУЛЁМ

Адна з самых аварыйных дарог Мінска — МКАД

*Размовы аб павышэнні хуткаснага рэжыму на Мінскай кальцавой аўтадарозе да 140 км/г заўчасныя. Пра гэта ў эфіры тэлеканала "Беларусь 1" паведаміў старшы інспектар УДАІ МУС Беларусі **Міхаіл Банадык**.*

МКАД уваходзіць у пералік дарог, якія падлягаюць дэталёваму вывучэнню па магчымым павелічэнні гранічнай хуткасці, але ў цяперашні час яна з'яўляецца адной з самых аварыйных у горадзе, перадае БЕЛТА.

Таксама, па словах Міхаіла Банадыка, заўчасна казаць і аб павелічэнні максімальна дапушчальнай хуткасці на М-1 (Брэст—Мінск—мяжа Расіі) да 140 км/г. *"М-1 разлічана пад хуткасць 120 км/г. У такім рэжыме забяспечваецца бяспека руху аўтамабіляў. На многіх участках на гэтай трасе ўжо можна разганяцца да такой хуткасці"*, — адзначыў старшы інспектар.

Разам з тым старшы інспектар адзначыў, што на аўтамабільнай дарозе М-4 (Мінск—Магілёў), якая будзе адкрыта пасля рэканструкцыі, дапушчальная хуткасць можа быць павышана.

НА ВОЛІ

Антон СУРАПІН:
«Не зламаўся...»

Некалькі дзён таму на волю з СІЗА КДБ выйшлі закладнікі "мядзведжай справы"журналіст Антон Сурапін і рыэлтар Сяргей Башарымаў. Сярод шматлікіх віншаванняў і інтэрв'ю Антон знайшоў некалькі хвілін, каб адказаць на пытанні "Народнай Волі".

За некалькі дзён, што Антон знаходзіцца на волі, у кватэры бацькоў у Слуцку перабывалі бадай што ўсе прадстаўнікі незалежных СМІ Беларусі. Не аб усім малады чалавек можа расказаць, але на інтэрв'ю пагаджаецца лёгка — разумее, наколькі важная гэтая тэма.

Звязваемся з Антонам па тэлефоне, ён якраз размаўляе з калегамі з тэлебачання. Перш за усё — віншаванні ад рэдакцыі і словы ўдзячнасці ад юнака ўсім, хто падтрымліваў, дапамагаў і, канешне, бацькам за мужнасць.

— Мае бацькі раней за палітыкай не сачылі, — прызнаўся малады журналіст "Народнай Волі". — *Былі цалкам апалітычныя. Калі я распавядаў ім пра маўклівыя акцыі пратэсту, што адбываліся мінулым летам, слухалі, але ставіліся проста: "Ну, ёсць і ёсць". Але калі з нашай сям'ёй адбылося ўсё гэта, іх светапогляд памяняўся.*

А да гэтага выпадку яны былі спакойныя, нейтральныя, ціхія жыхары маленькага Слуцка.

— Бацькі па-новаму зірнулі на тое, што адбываецца ў краіне. А вашы прынцыпы пасля зняволення засталіся нязменныя? Не хацелася сказаць: "Гары яно гарам!"?

— Кінуць сваю справу мне ніколі не хацелася. Сваю працу закідваць я не збіраюся, наадварот, планую развіваць праект Belarusian News Photos. Не зламаўся...

— У адной з размоў вы прызнаваліся, што вам не хапала прывычных заняткаў...

— Моцна сумаваў па працы. Ведаеце, на Дзень Незалежнасці 3 ліпеня я адзняў адразу тры матэрыялы. Лета такі час, калі ў мяне канікулы і шмат вольнага часу. Здымаеш па некалькі матэрыялаў, цэлы час недзе бегаеш, аб нечым думаеш, разважаеш. А тут сядзіш цэлы дзень у камеры...

Пакуль сайтам займаецца мой калега Сяргей. У мяне проста няма часу, але спадзяюся, што ў бліжэйшыя дзень-два вызвалюся. Прагляджу ўвесь сайт, выпраўлю некаторыя памылкі.

— Вы не стаміліся ад увагі?

— З паразуменнем стаўлюся да таго, што зараз адбываецца. Справа нават не ў тым — надакучылі ці не. Звычайна я знаходжуся па той бок аб'ектыва разам са сваімі калегамі. А зараз я стаў інфармацыйнай нагодай. Уражанні неперадавальныя!

Нагадаем, што Антон Сурапін быў затрыманы 13 ліпеня, пасля таго як на сваім сайце Belarusian News Photos размясціў фотаздымак шведскіх мядзведзяў-дэсантнікаў, якіх выкінулі над Беларуссю прадстаўнікі шведскага рэкламнага агенцтва. 23 ліпеня Сурапіну было прад'яўлена абвінавачанне па частцы 3 артыкула 371 Крымінальнага кодэкса Рэспублікі Беларусь "Незаконнае перасячэнне дзяржаўнай мяжы Рэспублікі Беларусь". Юнака вызвалілі 17 жніўня пад падпіску аб неразгалошванні і нявыездзе.

Марыя МАЛЕВІЧ.

ВЫБАРЫ-2012

Хто ў Беларусі выступае за свабодныя выбары?

Акруговыя камісіі Мінска не дапусцілі назіральнікаў грамадзянскай кампаніі "Праваабаронцы за свабодныя выбары" да працэсу праверкі подпісаў і дакументаў вылучэнцаў у кандыдаты ў дэпутаты.

Як паведаміла назіральнік Валянціна Свяцкая, некаторыя адмовы камісій складзены практычна ідэнтычна, дзе назіральнікам паведамляюць, што іх дапускаюць да пасяджэнняў па выніках праверкі матэрыялаў, але не да самога працэсу, піша www.spring96.org.

Напрыклад, у адказе назіральніку па Паўднёва-Заходняй акрузе №99 Васілю Санковічу камісія паведамляе:

"У адпаведнасці з часткай чацвёртай артыкула 13 Выбарчага кодэкса, вы як назіральнік маеце права прысутнічаць на пасяджэнні камісіі, дзе будзе вызначацца парадак праверкі дакументаў, прадстаўленых для рэгістрацыі кандыдатаў у дэпутаты Палаты прадстаўнікоў РБ, на пасяджэнні камісіі, дзе будуць разглядацца матэрыялы праверкі сапраўднасці подпісаў выбаршчыкаў у падпісных лістах, а таксама на пасяджэнні камісіі, дзе будзе разглядацца пытанне аб рэгістрацыі кандыдатаў у дэпутаты. Аб'явы аб тэрмінах пасяджэнняў камісіі будуць загадзя вывешаны ў памяшканні акруговай камісіі".

Тым не менш Санковіча да праверкі подпісаў не дапусцілі.

Назіральніцы па Грушаўскай акрузе №98 Наталлі Манькоўскай адказалі, што прысутнасць назіральніка пры праверцы сапраўднасці подпісаў з'яўляецца ўмяшальніцтвам у працу камісіі.

Назіральніцы па Заходняй акрузе №102 Ларысе Андросік ў камісіі спачатку сказалі, што яна зможа прысутнічаць пры праверцы подпісаў і паабяцалі загадзя паведаміць аб пасяджэнні. Аднак інфармацыю пра пасяджэнні камісія загадзя так і не дала назіральніцы, якой давялося даведвацца расклад самастойна. Праўда, і ў гэтым выпадку яна не змагла прысутнічаць пры праверцы.

У назіральніцы па Каліноўскай акрузе №108 Алены Арэшка камісія нават не зарэгістравала заяву, у якой яна просіць дапусціць яе да праверкі подпісаў...

Пакуль да працэсу праверкі дакументаў вылучэнцаў у дэпутаты ў Мінску не дапусцілі ні аднаго назіральніка ад кампаніі "Праваабаронцы за свабодныя выбары".

Хто ідзе ў дэпутаты?

Засядаць у Палаце прадстаўнікоў новага склікання жадаюць 21 дзейны дэпутат, старшыні райвыканкамаў,памочнікі прэзідэнта і прадстаўнікі сілавых структур.

Зноў пераабрацца маюць намер старшыня ніжняй палаты парламента **Уладзімір Андрэйчанка,** яго наменік **Віктар Гумінскі,** старшыні камісій па праблемах чарнобыльскай катастрофы, экалогіі і прыродакарыстанні **Сяргей Канопліч**, па заканадаўстве і судова-прававых пытаннях **Мікалай Самасейка**, па міжнародных справах і сувязях з СНД **Віталь Бусько**, а таксама дэпутаты **Ларыса Багдановіч, Генадзь Грыцкевіч, Леанід Кавалевіч, Аляксандр Зазуля, Зінаіда Мандроўская, Аляксандр Папкоў, Інеса Кляшчук, Яўген Абаленскі, Ганна Лявіцкая, Алена Шамаль, Уладзімір Васіленка, Аляксандр Розганаў, Валянціна Леаненка, Святлана Шылава, Аляксей Кузьміч, Валянціна Жураўская.**

Сярод прэтэндэнтаў ёсць і дэпутаты Палаты прадстаўнікоў ранейшых скліканняў: пенсіянер **Сяргей Касцян**, ваенны пенсіянер **Валерый Фралоў**, юрысконсульт гарадскога ГА "Праваабарона спажыўцоў" **Уладзімір Навасяд**. Прынялі рашэнне пазмагацца за дэпутацкі мандат і некалькі былых кандыдатаў у прэзідэнты: лідар руху "За Свабоду" **Аляксандр Мілінкевіч**, наменік старшыні Партыі БНФ **Рыгор Кастусёў**, эканамічны дарадчык Бізнес-саюза прадпрымальнікаў і наймальнікаў імя прафесара М.С.Куняўскага **Віктар Цярэшчанка**.

Ідэя стаць дэпутатам Палаты прадстаўнікоў сёлета дастаткова папулярная сярод старшыняў райвыканкамаў. Адразу сем чыноўнікаў такога рангу вылучаны кандыдатамі ў дэпутаты: старшыня Баранавіцкага райвыканкама **Мікалай Язубец,** Пружанскага — **Аляксандр Юркевіч**, Лепельскага — **Пётр Шыкшыян**, Аршанскага — **Уладзімір Дзедушкін,** Шаркоўшчынскага — **Мечыслаў Морхат**, Рэчыцкага — **Пётр Шостак**, Жлобінскага — **Леанід Апанасюк**, Шчучынскага — **Сяргей Ушкевіч**, Клецкага — **Анатоль Бойка.** Разлічвае стаць дэпутатам і першы наменік старшыні Магілёўскага аблвыканкама **Уладзімір Краўцоў**.

Сярод вылучаных кандыдатаў у дэпутаты ёсць прадстаўнікі сілавых структур. Міністэрства ўнутраных спраў прадстаўляе наменік міністра **Валерый Гайдукевіч**, Камітэт дзяржаўнай бяспекі — наменік начальніка КДБ па Віцебскай вобласці **Васіль Папко** і начальнік Галоўнага ўпраўлення эканамічнай бяспекі КДБ **Віктар Русак**, Узброеныя сілы — начальнік Галоўнай ваеннай інспекцыі **Аляксандр Мяжуеў**. Кантрольныя ведамствы сярод прэтэндэнтаў на дэпутацкі мандат прадстаўляюць наменік старшыні КДК **Аляксандр Агееў** і старшыня КДК Мінскай вобласці **Уладзіслаў Цыдзік**. Змяніць судовую ўладу на заканадаўчую маюць намер старшыні Гомельскага абласнога суда **Людміла Міхалькова** і суда Кастрычніцкага раёна Мінска **Уладзімір Чаравач**.

Выказалі жаданне балатавацца адразу тры памочнікі прэзідэнта — галоўныя інспектары: па Брэсцкай вобласці **Уладзімір Пузырэўскі**, па Гомельскай **Ігар Пракапенка** і па Мінскай вобласці **Мікалай Іванчанка**.

Маюць намер пазмагацца за дэпутацкі мандат алімпійскі прызёр у кіданні молата **Вадзім Дзевятоўскі,** акцёр **Яўген Крыжаноўскі**, урач-псіхатэрапеўт **Аляксей Хадоркін**. Ёсць сярод вылучаных кандыдатамі ў дэпутаты і людзі, невядомыя шырокаму колу.

Сяргей КАРАЛЕВІЧ,
БелаПАН.

СТАЛІЦА

Трэцяя лінія метро з'явіцца ў 2017 годзе

Падрыхтоўку тэрыторый для будаўніцтва трэцяй лініі мінскага метро плануецца пачаць да канца 2012 года. Аб гэтым паведаміў начальнік КУП "Дырэкцыя па будаўніцтве Мінскага метрапалітэна" Павел Царун на аператыўнай нарадзе ў Мінгарвыканкаме, перадае карэспандэнт БЕЛТА.

Падрыхтоўчы этап прадугледжвае добраўпарадкаванне будпляцовак, узвядзенне інжынернага корпуса, падвядзенне электраэнергіі да месца правядзення работ, набыццё механізаванага шчыта — спецыяльнага праходчага комплексу для пракладкі тунэля.

Трэцяя лінія Мінскага метрапалітэна злучыць паўднёвыя і паўночныя жылыя масівы горада з цэнтрам. Першы ўчастак трэцяй лініі, які складаецца з чатырох станцый, плануецца адкрыць у 2017 годзе. Тут будзе створаны так званы транспартны трохвугольнік, што дасць магчымасць разгрузіць дзеючы перасадачны вузел "Купалаўская"—"Кастрычніцкая". З адкрыццём новага ўчастка метро з'явяцца дадатковыя перасадачныя вузлы "Фрунзенская"—"Юбілейная" і "Плошча Леніна"—"Вакзальная".

ПОЗИЦИЯ

Таисия КАБАНЧУК:
«Зачем быть зрителями, которые даже аплодируют по подсказке?»

*Координатор группы по регистрации партии "Белорусская христианская демократия" по Могилевской области **Таисия Кабанчук** считает, что у оппозиции нет шансов попасть в парламент.*

Из личного дела

Таисия Кабанчук родилась в 1954 году, образование — среднее специальное, профессия — библиотекарь.

В настоящее время на пенсии.

Имеет двух сыновей и трех внуков.

— Я пришла в политику благодаря сыну, — *рассказывает Таисия Карповна*. — Он был осужден за участие в одной из уличных акций. И был одним из первых, кто получил статус политзаключенного. Я познакомилась с его товарищами и единомышленниками из "Молодого фронта" (зарегистрирован в Чехии). Стала ходить на различные мероприятия в офис Партии БНФ, где в то время собиралась, на мой взгляд, политическая и культурная элита нашего общества. Помощь этих людей и их участие в судьбе сына определили мой выбор. Как-то незаметно изменился мой взгляд на многие процессы, происходящие в стране. Я поняла, что декларируемое властью отношение к людям отличается от реального.

— По логике, вы могли бы вступить в Партию БНФ, но сейчас представляете интересы создаваемой партии "Белорусская христианская демократия"...

— Вначале для меня было важно просто быть в оппозиции. Затем вступила в Социал-демократическую партию, но в 2006 году после ареста Александра Козулина меня перестала устраивать позиция Анатолия Левковича, который вдруг объявил себя лидером партии и, что самое бесчестное, занял соглашательскую позицию по отношению к действующей власти. И я решила, что в сложившейся ситуации лучше перестать быть членом партии, которая предала своего лидера. Знала, что молодежь предпринимала попытки создать Белорусскую христианскую демократическую партию. Удалось даже провести учредительное собрание, но партию так и не зарегистрировал Минюст. Христианскими ценностями руководствовались мои деды, погибшие в сталинских лагерях. Родители воспитали во мне чувство свободы и справедливости, любовь к Богу. Я восхищалась Павлом Северинцем. И поэтому сделала окончательный партийный выбор. Сейчас координирую деятельность группы по регистрации БХД по Могилевской области.

— Насколько я знаю, несколько лет назад вы уже участвовали в парламентских выборах. Поделитесь впечатлениями.

— В 2008 году я была зарегистрирована и претендовала пройти в Палату представителей как беспартийный кандидат. Но я считаю, что в парламент попадают по согласованию — от мнения проголосовавших, к сожалению, мало что зависит.

— Думаете, на этих выборах у оппозиции тоже нет шансов попасть в Палату представителей?

— К сожалению, шансов нет. На мой взгляд, нынешние парламентские выборы пройдут и закончатся так же, как и все предыдущие. Свободных и честных выборов у нас нет. Вместо них — спектакль с заранее розданными ролями и заказанным финалом. Озвученные властью цифры по качественному составу парламента уже свидетельствуют о том, что результаты определены, финал известен, осталось лишь зазвать зрителей в зал. Используя силовое давление, проведут досрочное голосование и получат нужные проценты. А в жизни избирателей в очередной раз не случится никаких перемен.

— И что вы предлагаете в такой ситуации?

— Игнорировать выборы, чтобы не быть причастным к этой лжи.

Со своей стороны мы будем делать все возможное, чтобы донести беспристрастную информацию о так называемых выборах до как можно большего числа избирателей. Ведь назначенный парламент не изменил нашу жизнь к лучшему, молчаливое соглашательство депутатов, демонстрируемое на пленарных заседаниях, удобно и угодно лишь власти. И очередные "народные избранники" будут действовать по указке сверху. Так зачем тратить время и быть зрителями, которые даже аплодируют по подсказке?..

Наталья СМИРНОВА.

Народная Воля
http://www.nv-online.info
21 ЖНІЎНЯ 2012 г.

ОСТРЫЙ ВЗГЛЯД

О статистических выкрутасах и банковских свистоплясках

Говоруны от власти без устали убеждают простых смертных в том, что инфляция в стране приближается к нулю, а наш рубль настолько стабилизировался и окреп, что опять впору вводить в обращение копейки. На самом же деле инфляция продолжает свое варварское шествие по прилавкам магазинов и рынков, безжалостно опустошая семейные бюджеты. Цены растут как на дрожжах, при этом буквально на все — продукты питания, лекарства, одежду, обувь, телефонные разговоры, бытовые и почтовые услуги, газеты и журналы, регулярно дорожают бензин, дизтопливо, проезд в общественном транспорте, алкогольные напитки, табачные изделия и т.д. и т.п.

Вот конкретные факты. Недавно выросла плата за обучение в высших и средних специальных учебных заведениях, за содержание детей в детских садах и яслях. А с 24 июня на 6,7 процента подорожал и сахар, что непременно скажется на ценах на все кондитерские изделия. Выросли у нас в очередной раз и цены на хлеб и хлебобулочные изделия, сухие молочные смеси для детского и диетического питания, говядину, колбасы полукопченые, консервы мясные, масло, сыр плавленый, пряники, соль, пиво. Подорожали также полуфабрикаты из мяса птицы, молоко сгущенное с сахаром, кефир, маргарин, майонез, безалкогольные напитки...

А в это же время в цивилизованном мире наблюдается совсем другая картина. В мае на мировых рынках в сравнении с апрелем цена на сахар упала на 9 процентов, на 12 процентов подешевели молочные продукты...

И все это видят, кроме наших госчиновников и статистических служб. Они по-прежнему продолжают оперировать какой-то мифической среднестатистической инфляцией, а не реальными ценами на товары и услуги, на оплату которых уходят в основном все наши зарплаты и пенсии. Дело дошло до того, что сам А.Лукашенко во время одного из годовых отчетов правительства вынужден был совершенно справедливо заметить: **пора кончать с манипулированием среднестатистической инфляцией, как средней температурой по больнице.**

Официальной же статистике, определившей недавно нашу инфляцию за шесть месяцев с.г. скромной цифрой 10,5 процента, советуют не очень-то доверять и многие наши видные экономические эксперты. *"По-моему, она у нас подсчитывается по принципу трех "п" — пол, потолок, палец*, — говорил в одном из своих интервью бывший министр труда, известный экономист Александр Соснов. — *А вот такие показатели, как бюджет прожиточного минимума, растут значительно быстрее индекса потребительских цен. Это значит, что наибольшими темпами повышаются цены на продукты..."* И это действительно так. Сегодня многие наши старики (и не только они) ходят в магазины как в музеи, чтобы подивиться ценам. Наведывая рыбные отделы, они вообще теряют головы. Нет, не от приятного аромата, а от заоблачных цен. Сегодня уже не каждый пенсионер (и не только он) даже обыкновенную балтийскую кильку может позволить себе попробовать. Никогда, видимо, не смогу забыть улыбающегося у прилавка беззубого дедулю, только что купившего двести граммов золоплучной кильки. Он сразу же напомнил мне такого же счастливого сказочного старика, только что поймавшего золотую рыбку. Не чудо ли это? Наверное, да. Но "чудо" это, как ни печально, в кавычках. Не зря же, видимо, стал расхожим в народе анекдот о том, как на просьбу клиента продать ему слабительное аптекарша совершенно серьезно отвечает: "А зачем вам слабительное? Достаточно взглянуть на наши цены, а также на цены в магазинах!" Кстати, в июне живая рыба в наших магазинах подорожала еще на 2,8 процента.

И в самом деле, цены растут безудержно, никак не удается совладать с непредсказуемой инфляцией, а вот ставка рефинансирования Нацбанка РБ, напрямую зависящая от инфляционного давления на рынке, у нас почему-то снижается постоянно. Только в этом году она понижалась — в это трудно даже поверить — уже семь раз. Естественно, ежемесячно уменьшалась и доходность рублевых депозитов населения. Так, минчанин Сергей Вежновец в письме в редакцию одной из наших независимых газет резонно спрашивает: "Неужели мы виноваты в том, что не прятали деньги в купюрах других государств?" И с болью в сердце заключает: "Государство у нас правовое или как? И можно ли и дальше доверять "Беларусбанку" и первым лицам государства?"

А читательница из Рогачева О.Петрова с печалью интересуется: "Как поступит на этот раз государство с потерпевшими вкладчиками? Воспользуется ли оно шансом вернуть утраченное доверие к банковской системе, оградив от потерь вкладчиков в национальной валюте? Или это доверие уже давно никого не волнует?"

И действительно, каковы сегодня перспективы белорусского рубля?

— *Нужно прежде всего вернуть доверие к нашей национальной валюте*, — считает белорусский аналитик, доктор экономических наук, профессор **Александр ЛУЧЕНОК**. — *Ведь население в белорусский рубль до последней девальвации очень даже верило... Поэтому надо повышать ставку рефинансирования, чтобы у населения и отчасти у предприятий был стимул хранить деньги именно в белорусских рублях... Более того, целесообразно также рассмотреть вопрос об индексации рублевых вкладов...*

— *И все большее число наших банковских вкладчиков*, — подключается к разговору профессор, доктор экономических наук **Борис ЖЕЛИБА**, — *начинают задаваться вопросом: какой смысл в рублевых депозитах?.. А с учетом нашей рублевой инфляции достаточно просто держать евро, доллары или российские рубли в чулке. А чем грозит банковской системе отток рублевых вкладов — говорить излишне...*

А может быть, все эти статистические выкрутасы объясняются прежде всего не опровергнутым до сих пор утверждением нашего известного банкира **Станислава БОГДАНКЕВИЧА:** *"Если статистики занижают показатель уровня инфляции на полпроцента, то темпы роста ВВП автоматически завышаются на два процента..."*

Или я опять что-то недопонимаю, в чем-то заблуждаюсь? Поэтому очень хотелось бы, чтобы сложившиеся в стране статистические выкрутасы и банковские свистопляски прокомментировали наконец на страницах СМИ наши властные и банковские структуры, специалисты-статистики. Но прокомментировали не пустословно, а аргументированно, доказательно, без всяких демагогических ухищрений и словоблудия.

В заключение хочется еще раз напомнить нашим властным, статистическим и банковским структурам, что, как уже сообщали совсем недавно независимые СМИ, прожиточный минимум для человека в нашей процветающей стране меньше, чем для собаки. 600 граммов круп, килограмм субпродуктов второй категории или 400 граммов мяса, 300 граммов овощей — такова суточная норма на взрослую овчарку в кинологическом центре Пограничного комитета.

Человек согласно только что официально утвержденному прожиточному минимуму в 843.870 рублей питается более скромно. За день он может позволить себе лишь 400 граммов хлеба, 40 граммов макарон и столько же мяса.

Как сообщает "Еврорадио", ежемесячно на одну служебную собаку государство выделяет больше миллиона рублей. Это приблизительно в 1,5 раза больше, чем для человека. Правда, при сравнении расходов на содержание одной бродячей собаки человеческий прожиточный минимум выглядит несколько привлекательнее. Вот что думает по этому поводу профессор, доктор экономических наук **Леонид ЗАИКА:** *"Норма содержания бродячей собаки, которую забрали в питомник, — это 20.000 рублей, а дневная норма расхода профессора-пенсионера — 40.000 рублей. Вот такова жизнь в Беларуси: собака — 20 тысяч в сутки, профессор — 40 тысяч в сутки. Мы уже не говорим о том, что собака может жить в клетке, а профессор все же в квартире живет, за которую нужно платить. Также мы не говорим о том, что собака килограммов 20 весит, а профессор — все 80. Почему белорусского пенсионера приравняли к двум собакам — вот что надо разъяснить белорусам..."*

А еще хотелось бы знать, почему в наших семьях (даже по данным Нацстата) на пропитание уходит 40—50 процентов всех потребительских расходов и на приобретение непродовольственных товаров — 30 процентов. Оставшиеся деньги расходуются на бытуслуги, коммуналку, которая, кстати, с 1 августа в очередной раз значительно подорожала. В развитых же странах семьи тратят на полноценное питание только 20—25 процентов ежемесячного дохода. А в некоторых странах этот показатель еще ниже. Так, например, в Англии на еду расходуется всего 11 процентов доходов населения, во Франции — 14 процентов.

Константин РОМАНОВСКИЙ.

ЧУЛІ?

Праваабаронцы у цэнтры ўвагі сілавікоў

Днямі ў КДБ выклікалі на гутарку праваабаронцу Тацціяну Равяка.

Як паведаміла сама Таццяна пасля размовы з супрацоўнікам КДБ, яго цікавіла размешчаная на сайце spring96.org інфармацыя пад назвай *"У Магілёве КДБ умешваецца ў выбарчы працэс"*. Запытваліся аб тым, адкуль была атрымана гэтая інфармацыя, ці з'яўляецца Равяка яе аўтарам, ці праверала яна выкладзеныя ў матэрыяле факты непасрэдна ў КДБ. Таццяна Равяка папярэджана аб тым, каб неправераная інфармацыя аб органах дзяржбяспекі не змяшчалася на сайце арганізацыі.

— КДБ, напэўна, вельмі клапоціцца пра ягоны імідж, — кажа яна. — І калі гэта так, то зараз гэтых ж супрацоўнікі могуць праявіць свой прафесіяналізм у выяўленні "самазванца", які, прыкрываючыся шыльдай КДБ, ходзіць па кватэрах, аб чым і паведамлялася ў інфармацыі, да якой з'явіліся прэтэнзіі.

У сваю чаргу, як адзначае спадарыня Равяка, метады дзейнняў супрацоўнікаў КДБ выклікаюць не менш пытанняў. Яна згадвае, што супрацоўнік, які ўручаў ёй позву, летась прыводзіў перапрус у офісе праваабаронцаў. І тады ён фігураваў пад зусім іншым прозвішчам.

"Так што ў мяне ў сваю чаргу ёсць пытанні да КДБ адносна праўдзівасці той інфармацыі і тых звестак, якія яны даюць людзям, калі апытваюць па розных справах, — расказала яна журналістам. — *Зараз я хацела б весь на гэтым акцэнтаваць увагу..."*

БЛІЦ

Вчера русские казаки на чистокровных донских рысаках прибыли в Минск. Отряд из 23 человек движется в Париж, повторяя заграничный поход русского войска под предводительством атамана Матвея Платова, которое в 1812 году прошагало по маршруту Москва—Смоленск—Минск—Варшава—Лейпциг—Париж. Конный поход посвящен 200-летию Бородинского сражения и победы России в Отечественной войне 1812 года.

Как белорусам относиться к победе русского оружия в войне 1812 года?

Анатоль Тарас, психолог, историк, писатель, редактор:

— Моя точка зрения такова: для белорусов победа русских в войне 1812 года ничего хорошего не принесла. Из белорусских мужиков русское войско беспощадно выгребало материальные и людские ресурсы — в войне участвовало 200 тысяч рекрутов с наших земель, мы потеряли 25—26 процентов населения. К тому же процветали мародерство и грабеж. Русского генерала Тучкова царское правительство после войны даже пыталось судить за разграбление Радзивилловского замка. К тому же после победы белорусы по-прежнему оставались в рабстве, в крепостной зависимости. А Наполеон мало того, что обещал "крепость" отменить — как это сделал в Польше, но и возродить Великое Княжество Литовское.

Анатолий Варавва, историк, экскурсовод:

— К победе русского оружия в 1812 году я отношусь сложно. В этой войне наши люди воевали и на той, и на другой стороне. Одних — в русскую армию — рекрутировали, другие — в армию Наполеона — пошли и воевали по собственным убеждениям. И у каждой стороны, надо отметить, была своя правда. Но в результате для нашего народа она обернулась настоящей трагедией, потому что наши интересы не защищал ни Наполеон, ни Александр. Я вообще считаю, что война спровоцирована Александром. Он был еще тот забияка. А что выиграл? Возглавил Священный союз монархов, стал жандармом Европы, "всю жизнь прожил в дороге, а умер в Таганроге". Да и умер ли там, еще не известно — не зря ходит легенда, что там умер его двойник, а он жил старцем в Сибири...

Леонид Щемелев, народный художник:

— Беларуси больше, чем другим надо радоваться победе русского оружия в войне 1812 года. Наполеон прошел через всю нашу землю, здесь все пылало и гибло, его войска грабили крестьян. И они оказывали сопротивление — искреннее сопротивление, вот в чем дело! В вооруженные отряды местное население собиралось по собственной воле, чтобы защитить свой дом от французов. Шляхта, считавшая себя поляками, — она да, далась на стороне Бонапарта. А мужик шел на Наполеона с вилами.

Надежда Высоцкая, доктор искусствоведения, профессор:

— Именно казаки под предводительством Матвея Платова ранили князя Доминика Радзивилла, который воевал на стороне Наполеона. А белорусские магнаты были именно на стороне французов! Потому что они всеми способами стремились выйти из состава Российской империи. Доминик Радзивилл, например, на свои средства финансировал целую воинскую единицу, он ходил с Бонапартом походом на Москву. За что, конечно, поплатился не только здоровьем в большом бое у Мира, но и жестоким разграблением своих владений. Кстати, ценности нам никто не вернул, частично они осели в Эрмитаже, частично я видела их в Варшаве... Так что война 1812 года для нас не была отечественной.

Леонид Дранько-Майсюк, поэт:

— Война 1812 года — далекая история. Мы знаем, что часть белорусов воевала на стороне Наполеона. Были белорусы и в армии Кутузова. Жаль, что наша нация в то время была разъединена... Для России война 1812 года была отечественной. Для нас — очередным историческим несчастьем. К большому сожалению, и те белорусы, которые сражались в армии Наполеона, и те, кто воевал у Кутузова, защищали не свое Отечество. Для нас эта война отечественной не была, это очевидно. А нынешний поход казаков на Париж — оперетточное мероприятие, по-моему.

Елена МОЛОЧКО.

ТАКОЕ ЖЫЦЦЁ

Заробак затрымалі 77 тысячам работнікаў

Нацбанк апублікаваў даныя аб запазычанасці беларускіх прадпрыемстваў сваім работнікам.

Пратэрмінаваная запазычанасць па заработнай плаце ў Беларусі на 1 ліпеня па пераліку абследуемых арганізацый склала 841,5 мільёна рублёў. Гэтыя даныя ўтрымліваюцца ў аналітычным аглядзе "Асноўныя тэндэнцыі ў эканоміцы і грашова-крэдытнай сферы Рэспублікі Беларусь", апублікаваным на сайце Нацыянальнага банка.

Запазычанасць арганізацый па крэдытах і пазыках на выплату заработнай платы на 1 чэрвеня гэтага года склала 1,17 трыльёна рублёў, або 10,3% ад налічанага за месяц фонду заработнай платы. На 1 мая гэты пакачык складаў 1,16 трыльёна рублёў, або 11,1%.

Найбольш высокая ўдзельная вага запазычанасці склалася ў арганізацыях Мінбудархітэктуры (56,5% ад налічанага фонду заработнай платы), Мінжылкамгаса (20,3%), Мінпрама (15,3%), канцэрну "Белгеграм" (21,8%) і "Беллеспапераграм" "(19,5%).

Затрымку па заработнай плаце на 1 ліпеня мелі 77 тыс. чалавек, з іх 45% — працаўнікі перапрацоўчых вытворчасцяў; 16% — сельскай гаспадаркі, палявання і лесанарыхтовак; 10% — будаўніцтва.

ЦІКАВА

У Мінску пройдзе чэмпіянат па кіданні мабільных тэлефонаў

Незвычайнае спаборніцтва адбудзецца ў сталіцы на пляцоўцы за Нацыянальнай бібліятэкай 9 верасня.

Любы жадаючы, незалежна ад полу, узросту і краіны пражывання, можа стаць удзельнікам гэтага цікавага мерапрыемства. Дастаткова прыйсці на месца спаборніцтва са сваім старым і пажадана непрацоўным мабільным апаратам.

Спаборніцтвы будуць праводзіцца ў трох катэгорыях. Для мужчын і жанчын асобна праводзяць спаборніцтвы на далёкасць кідання, на дакладнасць і самае цікавае — на арыгінальнае кіданне.

У апошняй катэгорыі ўдзельнікам прапануецца ўразіць прысутных не далёкасцю і дакладнасцю кідка, а ўласнай фантазіяй, арыгінальнасцю і знаходлівасцю. Кідок павінен стаць найбольш запамінальным. Для гэтага можна выкарыстоўваць любыя падручныя прадметы, касцюмы і іншыя даступныя сродкі самавыяўлення. У мінулыя гады пераможцу тут атрымалі "чалавек-паяк" і "чалавек-маліба".

Падарункі пераможцам уручаць аператары сотавай сувязі Life:) і кампаніі Huawei.

ПРАЕКТ

Беларусь вачыма турыстаў

На тэлеканале АНТ стартуе новы праект "Сардэчна запрашаем у Беларусь". У галоўнай ролі — турысты з Еўропы і Азіі.

Відавочна, беларуская тэлевізійнікі вырашылі паправіць міжнародны імідж нашай краіны, калі рашыліся на такой спецыфічны крок. Сутнасць новага шоу ў тым, каб пазнаёміць грамадзян замежных дзяржаў з культурай і славутасцямі Беларусі.

Раней не паведамлялася, што ідзе кастынг, але ўжо вядома, што ў праекце прымуць удзел сем'і з ЗША, Германіі, Францыі, Паўднёвай Карэі, Кітая і Іспаніі. Прычым перад гасцямі будзе стаяць задача, з якой не могуць справіцца многія беларусы, — вывучыць славутасці адной з абласцей нашай краіны як мага лепш.

"У распараджэнні кожнай сям'і будзе чатыры дні, на працягу якіх арганізатары прадставяць Беларусь не толькі як краіну, дзе шануюць свае традыцыі і звычаі, але і як высокатэхналагічную дзяржаву, якая ідзе ў нагу з часам і сусветнымі інавацыйнымі тэхналогіямі", — паведамляе прэс-служба АНТ.

Плануецца, што госці даследуюць этнаграфічныя вёскі, пакаштуюць страву нацыянальнай беларускай кухні, наведаюць "Мінск-Арэну", Нацыянальную бібліятэку, спусцяцца ў салігорскія шахты і навват сустрэнуцца з беларускай супольнасцю байкераў.

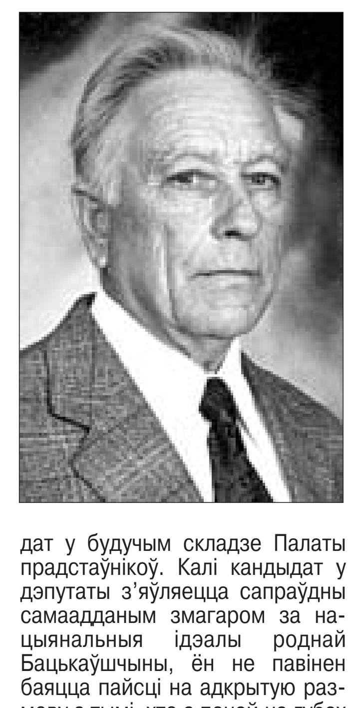
Аўтары праекта мяркуюць, што шоу дазволіць паглядзець на нашу краіну вачыма замежнікаў. Першыя трансляцыі пачнуцца ў кастрычніку.

Сяргей ШЭЛЕСТ.

БОЛЬ

У парламент — тых, хто дапаможа беларусам вызваліцца з-пад ярма русіфікацыі

З прычыны цяжкіх наступстваў сусветнай глабалізацыі многія дзяржавы ўжо не першы год сваёй галоўнай функцыяй лічаць нацыястваральную. Такой яна павінна быць і для кіраўніцтва Рэспублікі Беларусь, бо з-за сур'ёзных хібаў дзяржаўнай культурна-моўнай палітыкі русіфікацыя яе тытульнага насельніцтва ўжо даўно выйшла за межы дапушчальнага. Працы па нацыябудаўніцтве непачаты край. Яна, як нікога іншага, чакае дэпутатаў з высокай нацыянальнай самасвядомасцю, для якіх беларуская нацыянальная культура і мова — самае дарагое не толькі з усіх духоўных святынь, але і матэрыяльных даброт. Змагацца за гэтыя неацэнныя, нічым не заменныя каштоўнасці будзе ой як нялёгка, бо нячысты, сатанінскія сілы ўжо даўно адарвалі ад іх абсалютную большасць беларусаў, зрабіўшы іх этнічнымі жабракамі. З-за высокай ступені зрусіфікаванасці яны ва ўсіх жыццёвых сітуацыях ахвотней будуць адстойваць чужыя русізм, чым родныя беларускія нацыянальныя ідэалы.

Чаму я пачаў разважанні менавіта з гэтага? Таму што многае вызначаецца ў гэтыя дні. Бычы ў нас нацыянальна арыентаваны парламент — не сталі б мільёны беларусаў манкуртамі. Вось чаму трэба звярнуць асаблівую ўвагу на тых, хто сёння прэтэндуе на дэпутацкі мандат у будучым складзе Палаты прадстаўнікоў. Калі кандыдат у дэпутаты з'яўляецца сапраўдны самааддадзеным змагаром за нацыянальныя ідэалы роднай Бацькаўшчыны, ён не павінен баяцца пайсці на адкрытую размову з тымі, хто з пенай на губах апаганьвае, няславіць нашыя святыя ідэалы, топча іх нагамі. На жаль, з такой агіднай з'явай даводзіцца сустракацца ледзь не на кожным кроку. Тыя, хто цяпер пры ўладзе, не жадаюць, каб наша жыццё мела сапраўднае нацыянальнае аблічча. Ня ка здзек, у іх з гэтым усё атрымліваецца.

Ужо не адзін дзясятак гадоў дзейнасць нашых нацыятворчых сфер носіць дэструктыўны характар, скіравана на размыванне ўсяго таго, што павінна забяспечваць беларускаму народу этнакультурную самабытнасць. Я не магу назваць хоць аднаго з сучасных дзяржаўных дзеячаў, хто ў гэтую цяжкую хвіліну пажадаў, асмеліўся б падаць руку дапамогі свайму народу дзеля вызвалення з-пад ярма русіфікацыі. Этнічнае выраджэнне хваліное толькі тых грамадска-палітычных дзеячаў, якія стаяць далёка ад стырна ўлады. Дык старайцеся ж, закланочаныя лёсам беларуская народа змагары за дэпутацкія мандаты, наблізіцца да гэтага стырна. Ведайце, што нацыянальная аснова этнічнага існавання беларусаў так зруйнаваны русіфікацыяй, што выратаваць іх можна толькі з дапамогай дзяржаўнага рэсурсу. Тут ужо аніякія добраахвотныя аб'яднанні адраджэнскага характару не ў стане адвесці тытульную нацыю краіны ад канчатковага этнічнага заняпаду. Да яго прывяла беларусаў свая дзяржава, ёй цяпер і належыць яго ратаваць, а не займацца з гэтым ліхам. Яму ў першую чаргу трэба супрацьпаставіць сапраўдную беларускую нацыянальную сістэму адукацыі, аналагічную паводле такой накіраванасці культуру, увесь сямейна-бытавы лад жыцця людзей. У краіне ўсё дазвання павінна быць прасякнута духам беларускасці.

З улікам поўнай паралізацыі нацыянальна-культурнага жыцця краіны я не рэкамендаваў бы выстаўляць сябе кандыдатам у дэпутаты тым асобам, якія не разумеюць ці не хочуць разумець вялікіх негатыўных, а больш дакладна — смяротных для лёсу беларускага народа наступстваў трываласці, хацця і супрацьзаконна, усталяванай у нашай краіне русіфікацыі сістэмы адукацыі. Раўназначная ёй чынніка па разбурэнні прыродных культурна-моўных асноў тытульнай нацыі будзе таксама і выкаванне тым сумна вядомага рускамоўнага рэжыму ў культуры, якая адзе перш за ўсё на шкоду народу. Гэта грамадзянства ... (усталяваў) руйнавальную дзейнасць сферы адукацыі, таму лепш не лезці ў высокую палітыку.

Нельга ўключацца ў перадвыбарную барацьбу за прэстыжнае, высокааплатнае дэпутацкае крэсла, не валодаючы, не выкарыстоўваючы пры сустрэчах з электаратам беларускай мовы. Годзе самому хадзіць у дурнях і рабіць такімі іншых, бесплатная спасылаючыся, што ў нас нібыта ўведзены ў практыку дзве дзяржаўныя мовы. Яна, на жаль, цяпер у нас адна — чужая руская! У дзяржаве ўнітарнай, у дзяржаве аднанацыянальнай (Беларусь якраз і належыць да такой, бо ў ёй толькі адна нацыя — беларусы, а ўсе, апроч іх, — гэта нацыянальныя меншасці, этнічныя групы) дзяржаўнай мовай можа быць толькі адна, зразумела — беларуская як мова тытульнага народа. Мовы ўсіх нашых меншасцяў, груп не могуць быць надзеленымі ў Беларусі, як суверэннай краіне, статусам дзяржаўнай. Знайдзіце што-небудзь падобнае на Еўрапейскім кантыненце. Няма. Рускую мову зрабілі ў Беларусі другой дзяржаўнай без уліку нацыянальных інтарэсаў яе карэннага насельніцтва, насуперак усталяванай на ўсім цывілізаваным свеце моўнай практыцы. Таму, хто ідзе кандыдатам у дэпутаты і не будзе рашуча, неадступна змагацца за пазбаўленне рускай мовы статусу дзяржаўнай у Рэспубліцы Беларусь, лепш адмовіцца ад удзелу ў перадвыбарнай барацьбе і ўвесь свой вольны час максімальна выкарыстоўваць дзеля збору грыбоў у лесе, рыбаў лоўлі, гульні ў карты, даміно і дзеля іншых далёкіх ад палітыкі занятках.

Не адзін дзясятак гадоў таму ў дашчэнт зрусіфікаваным асяроддзе творчай інтэлігенцыі ўсталявалася бязглуздая, шкодная практыка працаваць пераважна на рускую, а не на нацыянальную беларускую культуру, у выніку чаго першая квітнее, а другая — занепадае, што вядзе да далейшага паглыблення русіфікацыі тытульнага народа. Хацелася б, каб такому зырадліваму становішчу ў сферы культуры спашукальнікі дэпутацкага мандата далі сапраўдны бой. Хто з іх не здольны на такое, куды было б лепш саступіць дарогу шчыраму прыхільніку, носьбіту беларускай культуры, у якой больш ніздзе ў свеце няма прасторы, як толькі ў Беларусі. Аддаваць перавагу ж не абсягах іншым культурам — гэта злачынства супраць беларускага народа. Кожны дэпутат павінен цвёрда ўсведамляць, усялякие старацца, каб забяспечыць дзяржаўнаму сектару культуры суверэннай Рэспублікі Беларусь нацыянальнае аблічча. Дакуль можна мірыцца, каб "Славянскі базар у Віцебску" ўспрымаўся і жыхарамі нашай краіны, і яе госцямі як рускі базар, а не беларуская з'ява?! А ці ж не абраза гэта для нас, што нехта з высокіх праўладных чыноўнікаў забараніў весцці на беларускай мове рэпартажы з сусветнай Алімпіяды?

Даўно прабіў час узяцца за розум і пачаць весці пасяджэнні двзюх палат Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь на адзінай дзяржаўнай мове — беларускай! Лічу, што ў нас маецца дастаткова прэтэндэнтаў сярод кандыдатаў у дэпутаты, каб абсалютны склад Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу стаўся ў аснове сваім беларускамоўным. Такім шляхам павінен пайсці і Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу. Калі гэтыя вышэйшыя заканадаўчыя органы дзяржаўнай улады ў моўным плане стануць беларускай з'явай, тады нават самыя безнадзейныя скептыкі паверыць, што Беларусь ёсць самастойная дзяржава, а не нейкі непаўнавартасны суб'ект Расійскай Федэрацыі, якому апошняя не дазваляе і рота разявіць, каб сказаць штосьці па-беларуску. Упэўнены: пасля гэтага стане звычным, натуральным чуць беларускае слова і з вуснаў палітычнага лідара краіны.

Набярыся смеласці звярнуцца да беларусаў з просьбай: адавайце свае галасы за кандыдатаў у дэпутаты з цвёрдай нацыянальнай арыентацыяй, здольных выцягнуць тытульнае насельніцтва краіны з глыбокай, багністай асіміляцыйнай ямы, выкапанай яму не толькі палітычным рэжымам царскай Расіі, але і Савецкага Саюза. Не баюся сказаць, што моўнаму ідэалу беларусаў ніколькі не спрыяла і не спрые сучаснае кіраўніцтва Рэспублікі Беларусь. Дзеля інтарэсаў рускай мовы яно зрабіла ў сотні разоў больш, чым дзеля беларускай. Адсюль амаль поўная адсутнасць яе ў грамадскім жыцці, цалкам рэальнае знікненне ўжо ў агляднай перспектыве. Каго з прэтэндэнтаў у дэпутаты зусім не хвалюе такое катастрафічнае становішча, настойліва прашу зняць сваю кандыдатуру, за што вам скажуць "вялікі дзякуй" здаровыя нацыянальныя сілы нашай Бацькаўшчыны.

Леанід ЛЫЧ, доктар гістарычных навук, прафесар.

КАЛОНКА АЛЕСЯ НЯЎВЕСЯ

«Закрылі» тэму

Намеснік старшыні Бабруйскага гарвыканкама пахваліўся здабыткамі беларусізацыі. Сярод іх — назвы пладовых вінаў мясцовай вытворчасці.

На чарговым выканкаме
Разглядаецца “вопрос” —
Цяжкі ён, нібыта камень,
У мазгі і косці ўрос.
Для чальцоў зусім не нова,
Нават звыкла ўжо якраз:
Занядбанай стала “мова”,
Нестае ёй месца ў нас.
Дык “закрыць” патрэбна тэму,
Што сядзіць у мазжачку
(Абмяркоўваюць праблему,
Як заўжды, на “языку”).
— З “мовай” стан сягоння гадкі,
Трэ палепшыць хоць чуць-чуць,
А інакш затым нашчадкі
Зганьбяць нас і праклянуць.
Дык якія прапановы, —
Чын галоўны рэй вядзе, —
Каб аддушыну для “мовы”
Нам зрабіць хоць дзе-нідзе?
Слова ўзяў дзяцюк дзябёлы:
— У няпросты час такі
“Мову” трэба ўвесці ў школы
І дзіцячыя садкі.
Там, бадай, гадоў пад дваццаць
Мовы роднай не чутно.
Гэтак нам, як разабрацца,
Трэ было зрабіць даўно.
— Лепш чапаць не будзем школу... —
Чын галоўны зморшчыў твар, —
Бо на гэтае дазволу
Не дае нам “гаспадар”.
Па прычыне той жа самай
І дзіцячыя садкі
“Беларусіць”, скажам прама,
Нам сягоння не з рукі.
— Ну а, можа, нашай прэсе
Перайсці на “мову” варт?
— Мусіць, ты радзіўся ў лесе...
Будзем мы лічыць за жарт
Падыход такі да тэмы.
На язык ціпун табе,
Бо захочуць жа нацдэмы
“Збеларусіць” і “СБ”.
— Можа, варта для пачатку
“Размаўляць” заўжды самім? —
Хтосьці выказаў здагадку,
Чым наклікаў лёгкі ўздым.
Неўспадоб такая мера
Выканкамаўскім чынам.
— Што, на “мове” ўсе паперы
Прапануеш крэмзаць нам,
Гаварыць на ёй прамовы?
Змахваць будзем на аслоў,
Бо на “мове” не гатовы
Мы звязаць і пары слоў.
Там ідэй было нямала,
Думак выказалі шмат,
Ды ў адказ адно гучала:
— Прапанова — неўпапад.
У гарачых спрэчках гэткіх
Думка выспела адна:
— Трэ на “мове” этыкеткі
Вырабляць нам для віна!
Будзе то праявай яркай
І не трэба іншых мер:
Згадвацьме народ за чаркай
Мову матчыну цяпер!
І на тым прыйшлі да згоды:
З “мовай” больш няма праблем.
Шмат зрабілі для народа —
Будзе ён “і глух, і нем”.

* * *

“Мову” цэняць у Бабруйску —
Проста свята для душы!
...Размаўляць па-беларуску
Будуць толькі алкашы.

УРАЖАННІ

«Жыве Беларусь!» за дзве тысячы кіламетраў

Вельмі хочацца падзяліцца з чытачамі “Народнай Волі” тым, што мне давялося ўбачыць у Германіі, якую я наведаў па турыстычнай пуцёўцы.

У Мюнхене гід прывёў нас у вядомую на ўвесь свет піўную “Hofbrauhaus”. Нагадаю беларусам, што гэтая піўная знакамітая тым, што 24 лютага 1920 года ў ёй агучыў свой маніфест і стварыў нацысцкую партыю Гітлер. Дарэчы, назваць гэта піўной (у нашым разуменні слова) язык не паварочваецца: двухпавярховы будынак, дзве залы, у кожнай прыкладна месцаў 500, дзве летнія веранды. У другой палове дня наведвальнікаў сустракае аркестр, выконваючы нацыянальную музыку (!). Адразу ўспомнілася, як на адным са “Славянскіх базараў” беларуская спявачка Іскуі Абалян свой сольны канцэрт пачала песняй на... англійскай мове! І гэта на “Славянскім базары”! Якая ж яна беларуская спявачка?

...У мюнхенскую піўную ў другой палове дня прыходзяць у асноўным немцы. Не напіцца півам пасля працоўнага дня, а прапусціць куфель-другі, паслухаць нацыянальную музыку, паразмаўляць з сябрамі! Дык вось у зале на першым паверсе стаяць дубовыя сталы, на стальніцах якіх любы з наведвальнікаў нажом (!) можа выразаць (!) любую фразу.

І трэба ж было мне праехаць каля дзвюх тысяч кіламетраў, прыйсці ў залу і сесці менавіта на тое месца, дзе на стале была, праўда, шарыкавай ручкай, напісана фраза “Жыве Беларусь!” і намаляваны бел-чырвона-белы сцяг.

Мне адразу ўспомніўся Дзіма Дашкевіч, гэты мужны хлопец, які практычна знаходзіцца ў засценках за гэты лозунг, за тое, што хоча, каб Беларусь жыла, а не існавала! Успомніўся і Мікалай Статкевіч — былы вайсковец, які ганарліва нясе гэтае званне, які не здраджвае сваім перакананням. Але тут жа ўспомніліся і словы драматурга Андрэя Курэйчыка ў інтэрв’ю вашай газеце, які сказаў, што беларусы — добры, працавіты і гэтак далей, але... баязлівы народ. Як дакладна сказана! Лепшых сыноў Беларусі хапаюць, трымаюць у турмах, а народ сядзіць, як мыш пад венікам, і маўчыць.

Валерый Аляксандравіч РУСЕЦКІ.

Мінск.

БЕСПРЕДЕЛ

Что хотят, то и творят

Ваша газета часто публикует материалы о людях, попавших в беду. Такими в настоящее время являемся и мы с сыном.

В связи с Указом Президента Республики Беларусь от 2 февраля 2009 года №58 Мингорисполком 31 марта 2011 года принимает решение №820 “О предстоящем изъятии земельных участков...” для государственных нужд. А именно: предписано произвести снос жилых домов по ул.Тимирязева г.Минска и поручить ГП “Гордорстрой” Мингорисполкома обеспечить имущественные права собственников, то есть полную компенсацию потерянного.

Казалось бы, о чем спорить? Указом главы государства урегулированы все вопросы по реализации прав собственников, в числе которых и я, Нина Викторовна Мигачева. Однако на деле это оказалось далеко не так.

Всю свою сознательную жизнь (а отработала я 42 года, порой на 2—3 работах, так как сама воспитывала сына) экономила на всем, накапливая средства на капитальные ремонты своего дома. Разбила сад, благоустроила придомовую территорию, делала все, что делают нормальные люди. Я не прописывала на свои “квадраты” по 100 человек, чтобы извлечь личную выгоду. Да и сейчас прошу о помощи через газету только для того, чтобы остановить чиновничий беспредел, творимый в рамках закона, который бюрократы трактуют как хотят.

Меня никто не спрашивал и не уточнял, что именно положено мне как собственнику дома при его сносе и как будут компенсироваться мои имущественные права. За меня все решили чиновники из ГП “Гордорстрой”. Позаседали, переговорили с чиновниками Центрального райисполкома и пришли к общему мнению, что мне будет весьма удобно жить на ул.Сухаревской в торцевой квартире, расположенной над техническим этажом. Неважно, что я инвалид 3-й группы, пользуюсь тростью и ортопедической обувью, что и подъезд, и вестибюль перед квартирой не оборудованы ни перилами, ни пандусами — добирайтесь, несчастные, как хотите.

Не согласившись с таким решением, я обратилась напрямую в администрацию Центрального района — думала, все же меня поймут. Но увы! 10 января 2012 года ГП “Гордорстрой” официально согласовал свое решение с координатором сноса — руководством Центрального района г.Минска. И не ставя нас, заинтересованную семью, в известность, вынесли-таки “вердикт” (от 10.01.2012 г. №19): предоставить нам квартиру по ул.Сухаревской, 46-262.

20 февраля 2012 года я потревожила Мингорисполком жалобой на незаконное решение администрации Центрального района от 10 января 2012 года №19, указав факты неправомерности данного решения. Но 11 марта 2012 года за №1-13/225/2 и подписью заместителя главы администрации Центрального района **Д.В.Лещинского** получаю ответ: решение, мол, правомочно! Снова обращаюсь в Мингорисполком, а ответ приходит за подписью того, кто готовил данный проект решения в Центральном исполкоме...

Однако вроде бы есть установленное законом право обжалования решений в вышестоящий исполком, но, похоже, это не для простого человека. Трижды обращалась в прокуратуру Центрального района г.Минска. В последнем ответе — совет обращаться к Президенту Республики Беларусь.

Между тем на сайте Мингорисполкома размещены сведения о льготах для инвалидов. Кто не знает, может подумать: вот действительно защита обездоленных калек — целая государственная политика на мировом уровне! Но увы... Начальник управления жилищной политики Мингорисполкома **А.С.Авраменко** (побывала на личном приеме у него) был крайне удивлен, услышав, что закон, который утверждает мои права в мою пользу, вообще может существовать...

Статья 32 главы 7 Закона Республики Беларусь от 17 июля 2009 года №48-3 “О социальной защите инвалидов в Республике Беларусь” указывает: *“При распределении жилых помещений местные исполнительные и распорядительные органы, иные организации учитывают потребности инвалидов в выделении им жилых помещений вблизи места их работы, места жительства их родственников, организаций, занимающихся реабилитацией инвалидов”* и так далее. Все копии документов, подтверждающие инвалидность мою и родственников, проживающих в непосредственной близости от меня, были представлены в администрацию Центрального района г.Минска и ГП “Гордорстрой”. На все мои обращения к исполнителям законов и взывания к их совести я получаю ответы, в которых чиновники обходят данный пункт.

Единственное ведомство, которое четко и ясно признало, что данный закон действует **на территории всей страны и распространяется на всех инвалидов независимо от группы инвалидности** и причины ее получения, — это Министерство социальной защиты Республики Беларусь. Спасибо ему. Но что дальше? Эта тягомотная история еще не окончена. 14 июня 2012 года ГП “Гордорстрой” подает исковое заявление в суд Центрального района г.Минска о выселении собственников в связи со сносом домов. Это значит: меня принудительно готовы выбросить с моих 75 кв.метров к кольцевой дороге около ТЭЦ-5 в квартиру 51 кв.метр без полной компенсации за сносимую недвижимость, без проведения оценок изымаемого имущества.

Для защиты своих прав я обращалась в РУП “Минское городское агентство по государственной регистрации и земельному кадастру” с заявлением об определении рыночной стоимости моей квартиры в жилом блокированном доме по ул.Тимирязева, 42, кв.1. При оформлении и оплате услуг этой организации я не скрыла, что данная оценка нужна мне для предоставления в суд. На сегодняшний день заместитель начальника **О.А.Сафронова** требует забрать заплаченные деньги, мотивируя это тем, что для суда, оказывается, они не делают оценку...

А как же тогда защищаться простому человеку?!

23 июня 2012 года состоялось первое заседание суда. Из поданного ГП “Гордорстрой” иска узнаю, что и Мингорисполком, не ставя нас в известность, своим решением от 02.02.2012 г. №345 уже передал квартиру по ул.Сухаревской нам в собственность! Но окончательное заседание суда состоится позже: из-за волнений последнего времени у меня резко обострились застарелые хвори, и я попала в больницу — похоже, надолго. Волнуюсь: что же решит суд?

Мы, жители улицы Тимирязева, не против сноса старых домов, понимаем важность реконструкции дороги. Но не такими же бесчеловечными методами действовать чиновникам, когда они что хотят, то и творят! Выходит, даже Указ главы государства для них — не указ.

Нина Викторовна МИГАЧЕВА,
ветеран труда,
инвалид 3-й группы,
минчанка.

ПОГЛЯД

Запаведнік на «Лініі Сталіна»

Прачытаў нататкі Г.Чыгіра “Ленін з намі” і задумаўся. Чаму б і ў Беларусі не зрабіць запаведнік савецкай эпохі? Ёсць жа добры прыклад у нашых суседзяў-літоўцаў.

Я лічу, што самае падыходзячае месца для гэтага — так званая “Лінія Сталіна”. Помнік Леніну, што на Плошчы Незалежнасці, знішчаць не трэба. Яго неабходна цалкам перавезці на гэтую “лінію”. Тут жа ўсталяваць усіх астатніх ленінаў, дзяржынскіх, калініных і г.д. Сабраць усю савецкую атрыбутыку: гэта і вайсковая тэхніка савецкіх часоў, і жудасныя вагоны-цялятнікі, у якіх перавозілі людзей у Сібір, і шыльды з назвамі вуліц у гонар камуністычных дзеячаў-катаў, якіх у Мінску ды і па ўсёй Беларусі тысячы. Экспанатаў для шырокага агляду збярэцца вельмі шмат.

Грошай на пабудову ўсяго гэтага хапіла б, калі б улады не куплялі мерседэсы, боінгі для Лукашэнкі. Больш за тое, засталося б і на швейцарскія электрацягнікі, якія можна было б пусціць і сюды. Паглядзець гэта відовішча, напэўна, прыязджалі б людзі з усіх куткоў свету.

Леанід МАТРУШЧЫК.

Мінск.

ФОТАКОНКУРС

Два Багдановічы, два Уладзіміры — дзед і ўнук.

Паляванне ўдалося.

Юлія БАГДАНОВІЧ, г.Бабруйск.

РЕЗОНАНС

Районная медицина в... нокауте

С интересом прочитал корреспонденцию Т.К.Карелиной “У нас сегодня праздник!”, опубликованную в “Народной Воле” 3 августа. Очень правильно она характеризует нынешнее состояние нашей медицинской отрасли, хотя, конечно, и перегибает палку.

Если в Минске медицинское обслуживание, может, и не сказочное, но вполне удовлетворительное, особенно на хорошем уровне диагностика, то в райцентрах, на периферии — особенно в малых городах, таких как наш город Фаниполь, где проживает более 14 тысяч человек, — медицинское обслуживание не тянет даже на “троечку”. Особенно большая проблема с кадрами. При входе в поликлинику висит объявление, что требуются врачи-терапевты, педиатры, лор-врач, дерматолог, невропатолог, медсестры, лаборанты и т.д. Врачи, медсестры в большом дефиците. Одни приезжают, поработают два-три года и увольняются. Не устраивает прежде всего низкая зарплата, отсутствие жилья, условия работы, большие нагрузки и так далее. Вся надежда на врачей-терапевтов, они “лечат” все болезни, крутятся как белки в колесе.

Особый разговор про амбулаторное лечение. В поликлинике есть дневной стационар на 12 коек. Услугами его пользуются жители не только Фаниполя, но и близлежащих сел, которым добираться до Фаниполя проблематично. Почему бы при стационаре не открыть небольшой пищеблок, тогда сельчане могли бы находиться на лечении круглосуточно. Но это, видимо, никому не нужно. Или дело в том, что потребуются дополнительные финансовые средства, которых нет? Кроме того, при лечении амбулаторно приходится прерывать лечение: инъекции в выходные сделать негде. Процедурный кабинет в поликлинике тоже не работает в воскресенье. На мой взгляд, молодому быстрорастущему городу Фаниполю нужна своя больница, но строить ее не собираются даже в далекой перспективе.

Стопроцентно согласен с Т.К.Карелиной, когда она утверждает, что надоело хвастовство, особенно в государственных газетах и на БТ.

С уважением —

Анатолий ШАРАЕВ,
ветеран труда.

г.Фаниполь.

ПЕРАПІСКА

Што, у Чавусах вымерлі смелыя людзі?

Такое пытанне напрасілася пасля таго, як мы прачыталі ліст, які прыйшоў у рэдакцыю “Народнай Волі” за подпісам “Калектыў аўтапарка г.Чавусы”. Ананімка. А да ананімак у нас адпаведныя адносіны. Такі ліст, прабачце, звычайна ідзе ў кошык.

Калі сапраўды ёсць пытанні, якія хвалююць калектыў аўтапарка, то чаму яны не выносяцца ім на публічны разгляд? Боязь начальства? Тады які гэта калектыў? Проста пад адным дахам працуе нейкая група разрозненых людзей.

Нехта адзін хаваецца за подпісам “Калектыў аўтапарка”? У такім выпадку ліст наогул не заслугоўвае ўвагі. А раптам чалавек вырашыў узвесці паклёп на тых, хто “перайшоў яму дарогу”?

Адным словам, так і хочацца ўсклікнуць: “Што, у Чавусах вымерлі смелыя людзі?”

Ніна ЛЯВОНЧЫК,
загадчыца рэдакцыі газеты
“Народная Воля”.

У 70 гадоў толькі і дапамагаць прэзідэнту

Агучаная напрыканцы мінулага тыдня інфармацыя аб тым, што А.Лукашэнка прызначыў Пятра Пятровіча Пракаповіча сваім памочнікам, стала сапраўднай сенсацыяй. 3 лістапада чалавеку споўніцца 70 гадоў (!), а ён атрымлівае новую высокую пасаду. І гэта пасля таго, калі было сказана, што кабінет старшыні Нацбанка П.Пракаповіч пакідае ў сувязі з тым, што выконваць абавязкі на такой адказнай рабоце не дазваляе нездавальняючы стан здароўя, ён перанёс аперацыю на сэрцы.

Можна радавацца за Пятра Пятровіча, калі ў яго зараз усё нармальна. Але ж 70 гадоў — гэта не 40 і не 50. Нялёгкая задача — быць памочнікам А.Лукашэнкі ў 70 гадоў.

Антон КАРАВАЙЧЫК.

ВОДГУК

Гімн Чалавеку

У адным з апошніх нумароў прачытала артыкул Святланы Кліменценка “Беларус з ліцвінскім гартам”. Я ведала героя гэтай публікацыі — Пятра Пятровіча Шашкеля. Кожнае слова ў артыкуле — шчырая праўда.

Як жа моцна трэба любіць людзей, мець вялікае, добрае сэрца, каб пісаць так, як Святлана Кліменценка! Кожны яе артыкул гучыць як Гімн Чалавеку-патрыёту, закранае душу, прымушае задумацца.

З павагай —

Фаіна РЫМША,
архівіст.

ГУМАР

Ад Яўгена Гучка

— Чаму гэта ты, Яўген, апошнім часам перастаў насіць акуляры?

— Чаму-чаму! А ты што, не ведаеш?

— Не, дык скажы...

— А таму што няма на што глядзець.

МНЕНИЕ

Пусть отвечают...

Итоги Олимпиады для нас неутешительны, можно сказать, плачевны.

За тот или иной провал отвечает в первую очередь то лицо, которое эту сферу возглавляет. Если руководствоваться этой логикой, то за провал белорусских спортсменов в Лондоне должен нести ответственность руководитель Национального олимпийского комитета. А кто занимает этот пост — вы знаете...

Понятно, нужно строго спросить и с тех, кто непосредственно готовил спортсменов к Олимпиаде. Но ни в коем случае не искать “стрелочников”.

Вячеслав САНДЮК, минчанин.

Я ПРАПАНУЮ!

Праспект газеты «Правда» — у праспект Васіля Быкава

Чуў, што Лукашэнка даў каманду стварыць музей Васіля Быкава. Даўно гэтым трэба было заняцца.

Памяць сусветна вядомага пісьменніка, франтавіка трэба ўшанаваць і назвай вуліцы ў сталіцы. Няхай не адбрыкваюцца ў гарвыканкаме, што пакуль няма падыходзячага адраса. Ёсць! Што гэта за дзікунства: даўно сканала ленінская газета “Правда”, а ў Мінску, бачыце, адзін з прыгожых праспектаў дагэтуль носіць яе імя. Прапаную ў самы кароткі час перайменаваць праспект газеты “Правда” ў праспект Васіля Быкава.

Антон СВЯЦКІ.

КОРОТКО

Жара в Европе

Вторая — оранжевая — степень опасности объявлена в 33 французских департаментах, где столбик термометра в выходные не опускался ниже 38 градусов. В регионе Рон-Альп на востоке страны зарегистрирован настоящий пик жары — здесь в воскресенье температура была выше 40 градусов.

На юго-востоке Германии воздух также прогрелся до 39 градусов по Цельсию. Берега местных водоемов стали настоящими пляжами, а спасатели и медицинские службы приведены в состояние повышенной готовности.

В Европе в этой связи вспоминают жару 2003 года, когда только во Франции скончались более 14 тысяч человек.

Сирийский тупик

Последние международные наблюдатели покидают Сирию. Их мандат истек и продлен не был, так как оставаться в Сирии становится опасно. Но присутствие ООН в стране остается — в Сирии будет существовать официальное представительство Организации Объединенных Наций.

В Дамаске ждут нового спецпредставителя ООН и Лиги арабских государств, алжирского дипломата Лахдара Брахими, за плечами которого немалый опыт миротворчества в “горячих точках”.

Страна все больше скатывается в пучину хаоса. По сообщениям информационных агентств, в Алеппо продолжаются уличные бои между повстанцами и сирийской армией. Десятки тысяч беженцев уже покинули город. Гуманитарная помощь поступает все реже.

В Турции разгорелся скандал

Причиной стали снимки, на которых несколько политиков обнимаются с курдскими боевиками.

На страницы одной из газет попали фотографии, сделанные в тот момент, когда машина с политиками была остановлена на блокпосту, контролируемом Рабочей партией Курдистана.

ЕС и США классифицируют Рабочую партию Курдистана как террористическую организацию. Президент Турции Абдулла Гюль назвал эти снимки возмутительными.

В Триполи арестованы 32 сторонника бывшего ливийского лидера Муаммара Каддафи

Все они подозреваются в организации терактов в столице страны в воскресенье, 19 августа.

Первый взрыв в ливийской столице прогремел рано утром вблизи здания Министерства внутренних дел, где взлетел на воздух заминированный автомобиль. Второй — произошел рядом с Полицейской академией для женщин. Жертвами терактов стали два человека, еще четверо получили ранения.

АВТОРИТЕТНОЕ МНЕНИЕ

Жан-Клод ТРИШЕ:

Я верю в успешное будущее евро

Российские СМИ давно предрекают развал еврозоны и падение евро. А что думают по этому поводу ведущие западные эксперты? Вот что сказал авторитетный европейский экономист, бывший глава Европейского центробанка Жан-Клод Трише.

Он заявил, что верит в успешное будущее единой европейской валюты, кроме того, является сторонником создания банковского и бюджетного союзов, пишет РБК daily.

Экс-глава ЕЦБ отметил, что в настоящее время мировая экономика переживает третий этап кризиса — кризис госдолгов. Он начался в конце 2009 г. и отчасти стал следствием попытки избежать кризиса в реальной экономике, который оказался бы хуже, чем Великая депрессия 1929 года.

Трише подчеркнул, что кризис госдолгов — следствие не только мероприятий по спасению банков, но и в не меньшей степени хронического невыполнения правительствами положений Пакта стабильности и экономического роста. Однако даже если бы правительства до последней запятой выполняли содержащиеся в этом пакте условия и правила, этого оказалось бы недостаточно. По мнению экономиста, отсутствовала еще одна важная составляющая — контроль за совместной экономической и финансовой политикой.

Комментируя положение дел в зоне евро, он отметил, что ситуация достаточно парадоксальная. Если брать зону евро как целое, то дефицит ее бюджета составляет лишь половину от показателей Японии, США или Великобритании. Платежный баланс зоны евро сбалансирован, в то время как в США существует его дисбаланс. Таким образом, зона евро как целое находится в отличной форме крупной индустриально развитой страны.

Основная проблема — это недостатки в руководстве. Чтобы его улучшить, необходим качественный скачок, считает экс-глава ЕЦБ.

Говоря о конкретных шагах для спасения еврозоны, Ж.-К.Трише отметил: “Вне зависимости от фонда стабильности ESM я вижу на перспективу три стержня экономического руководства в зоне евро: во-первых, нам нужен усиленный Пакт стабильности и экономического роста. Во-вторых, нам надо обеспечить контроль за индикаторами конкурентоспособности и дисбалансов внутри валютного союза. И в-третьих, нам необходимы банковский союз, то есть контроль на уровне зоны евро, возможность прямой рекапитализации и фонд гарантирования вкладов”.

Касаясь дополнительных мер по стабилизации обстановки в экономиках валютного блока, Ж.-К.Трише также добавил: “В виде исключения я предлагаю принцип экономической и налоговой федерации. Если страны не соблюдают правила и договоренности, подвергая опасности евро, то сообщество должно иметь возможность ставить им обязательные к выполнению условия”.

Трише уверен, что единая европейская валюта выживет. “Эта валюта обладает замечательной устойчивостью. Обратите внимание на то, что Швейцария, сильная и хорошо управляемая страна, привязала свой франк именно к евро”, — отметил он.

У СУСЕДЗЯЎ

Найбуйнейшы прыбытак у гісторыі

Сітуацыя ў банкаўскай сферы ў Польшчы добрая, — гэткую выснову можна зрабіць на падставе справаздачы Нацыянальнага банка Польшчы. У ёй сказана, што ў мінулым годзе банкаўская сістэма ў краіне дасягнула найбуйнейшага намінальнага прыбытку ў гісторыі.

Справаздача сведчыць таксама пра тое, што сітуацыя ў іншых фінансавых установах Польшчы не з’яўляецца пагрозай для агульнай стабільнасці фінансавай сістэмы краіны.

Спецыялісты, ау!..

Амаль 40% польскіх працадаўцаў не могуць знайсці кваліфікаваных працаўнікоў. Гэта вынікі даследавання „Дэфіцыт кадраў”, праведзенага агенцтвам ManPowerGroup.

Моніка Яблоньска з ManPowerGroup тлумачыць, з якімі прафесіямі ў Польшчы найбольшыя праблемы.

На першым месцы інжынеры, на другім — кваліфікаваныя фізічныя работнікі. Сярод спецыялістаў, дэфіцыт па якіх адчувальны ва ўсім свеце, гандлёвыя прадстаўнікі, тэхнікі, спецыялісты па IT. А таксама повары, бухгалтары і фінансісты.

Працадаўцы адзначаюць недастатковую кваліфікацыю працаўнікоў. У іх няма дастатковых ведаў па дадзенай прафесіі, адпаведных сертыфікатаў і прафесійнага вопыту.

Па словах экспертаў рынку працы, гэтая сітуацыя з дэфіцытам працаўнікоў непасрэдна звязана з непрыстасаванасцю навучальных праграм у Польшчы да рэальных патрабаванняў рынку працы. Няшмат вучняў выбіраюць сёння прафесійна-тэхнічныя школы і такія факультэты ў ВНУ. У Польшчы больш студэнтаў навучаецца на гуманітарных факультэтах, чым на інжынерных. Таму на рынку працы, з аднаго боку, шмат беспрацоўных, а з другога — дэфіцыт спецыялістаў.

Немцам падабаецца інвеставаць у Польшчы

Польшча займае другое месца пасля Чэхіі ў рэйтынгу інвестыцыйнай прывабнасці краін Цэнтральна-Усходняй Еўропы.

Трэцяе месца належыць Славакіі — гэта вынік апытання, праведзенага нямецкімі гандлёва-прамысловымі палатамі.

Прэзідэнт Польскага агенцтва інфармацыі і замежных інвестыцый Славамір Майман падкрэслівае, што нямецкія прадпрымальнікі лепш ацэньваюць палякаў, чым яны самі сябе.

Больш за 90% нямецкіх прадпрымальнікаў лічаць, што стан польскай эканомікі добры, 40% хочуць ствараць новыя месцы працы, больш за 80% збіраюцца інвеставаць дадатковыя грошы ў Польшчы, гэта значыць, што Польшчу ацэньваюць лідарам Цэнтральна-Усходняй Еўропы.

Інвестары ацэньвалі 22 фактары. Вялікім козырам лічыцца членства краіны ў Еўрапейскім Саюзе, а таксама якасць персаналу, напрыклад, кваліфікацыі супрацоўнікаў. Па прадукцыйнасці польскія работнікі саступаюць чэхам.

Андрэй РУСАКОВІЧ.

ЧТО НОВОГО?

Велосипедные автобаны

Бич Германии — пробки на дорогах. Чтобы справиться с этой проблемой, на западе страны создается сеть скоростных велосипедных трасс. Начали с Рурского региона.

Автобаны для велосипедистов уже стали нормой в Нидерландах, Дании и Бельгии. Строительство таких скоростных велосипедных дорог началось там еще в 1980-е годы. Оно помогло разгрузить автострады и сократить число заторов. Теперь с этих стран берут пример и другие государства. Скоростные трассы для велосипедов скоро появятся и в Германии, сообщается на сайте “Немецкой волны”.

Жительница Бремена Беттина Цибульски — пресс-секретарь Общегерманского велоклуба (ADFC). На работу она всегда ездит на велосипеде. Протяженность пути — всего пять километров. Для настоящего велосипедиста — сущий пустяк. Но они в Германии пока в меньшинстве.

По данным Общегерманского велоклуба, лишь каждый десятый немец добирается на работу на велосипеде. Большинство жителей страны отдает предпочтение автомобилю, автобусу или метро. А ведь в случае, если каждая вторая поездка по маршруту протяженностью до пяти километров будет совершаться на велосипеде, вредные выбросы в атмосферу сократятся на шесть миллионов тонн. Таковы результаты исследования, проведенного по заказу Министерства транспорта, строительства и городского развития Германии.

Использование велосипеда в качестве средства передвижения во многих случаях значительно выгоднее, нежели автомобиля, особенно тогда, когда на дорогах заторы. Не говоря уже о том, что это просто полезно для здоровья.

Пример показывает правительство федеральной земли Северный Рейн — Вестфалия. Для того чтобы пересадить людей с автомашин на велосипеды и разгрузить автобаны, здесь собираются строить скоростную велосипедную трассу — своего рода автобан для велосипедистов.

85 километров должна составить протяженность “велобана”, который пройдет через Дуйсбург, Мюльхайм-на-Руре, Эссен, Гельзенкирхен, Бохум, Дортмунд и Хамм. В этих крупных городах, находящихся на территории Рурской области, особенно интенсивное транспортное движение. Аналогичные велосипедные трассы также планируется проложить в Кельне и Дюссельдорфе. Не будет обойдена стороной и “велосипедная столица Германии” — город Мюнстер.

От четырех до пяти метров составит ширина “велобанов”. По всей длине дороги будет проходить разделительная полоса. Перекрестков и светофоров практически не предусмотрено. Зато планируется оборудование дорожных указателей, стоянок и станций технического обслуживания, где можно будет и неисправность устранить, и колеса подкачать, и цепь поправить. В ночное время трасса будет хорошо освещена.

На участке между Дуйсбургом и Эссеном строительные работы начались. А отрезок, соединяющий Эссенский университет и город Мюльхайм-на-Руре, и вовсе уже готов.

В результате создания комфортабельных “велобанов” только в Рурском регионе на двухколесный транспорт можно пересадить два миллиона человек, считает Беттина Цибульски. По ее мнению, особенно подходящей альтернативой автомобилю мог бы стать электровелосипед: скорость он развивает большую, да и крутить педали не так тяжело.

Электробайки приобретают в Германии все большую популярность. По данным ADFC, около миллиона немцев пользуются сегодня этим транспортным средством. Беттина Цибульски уверена, что в ближайшие годы их станет в три раза больше.

ЭВРИКА!

Зеленое топливо

Биотопливо, получаемое из зерна или рапса, пока не пользуется спросом в Европе. Между тем в Австрии уже тестируют новую промышленную установку по производству дизельного топлива из древесины.

На территории нефтеперерабатывающего завода компании OMV, находящегося на окраине Вены, появилась новая установка по производству “зеленого” топлива для автомобилей. На заводе BioCrack из твердой биомассы — соломы и древесных опилок — получают дизельное топливо.

Эдгар Ан в компании BioEnergy International, технологии которой применяет BioCrack, отвечает за маркетинг, исследования и развитие. По его словам, завод BioCrack является одним из первых в мире, кто использует такую технологию. “Многие пытаются производить дизельное топливо непосредственно из древесины. Мы же смешиваем древесину с побочными продуктами нефтепереработки и превращаем эту смесь в дизельное топливо”, — объяснил Эдгар Ан в интервью DW.

Между тем экологи серьезно обеспокоены возможными последствиями использования древесины для производства биотоплива. “Мы опасаемся, что со временем будет вырублено большое количество деревьев, — указывает Юррием Вестерхоф, эксперт международной экологической организации Greenpeace. — Это приводит к разрушению лесных почв и к выводу углерода из экосистемы”. По мнению Вестерхофа, в итоге может быть нанесен ущерб окружающей среде.

В свою очередь Эдгар Ан утверждает, что для наращивания производства дизельного топлива из древесины вовсе не обязательно расширять масштабы вырубки лесов. “Наша цель — использовать отходы, например, отходы деревообработки, — подчеркивает директор по маркетингу, исследованиям и развитию BioEnergy International. — Кроме того, мы собираемся использовать солому и сельскохозяйственные отходы”.

А пока нефтеперерабатывающий завод австрийской компании OMV остается единственным в мире предприятием, использующим такую технологию производства дизтоплива. В компании заявили, что завод BioCrack увеличит объемы его поставок, если спрос будет расти.

Одновременно внедрение данной технологии поможет Австрии выполнить требования по защите климата, принятые Европейским Союзом: “зеленое” топливо должно составлять десять процентов от всего горючего, потребляемого в ЕС.

ЛЮБОПЫТНО

Миллионеры по воле случая

Жителю американского штата Атланта Делме Кинни удалось опровергнуть популярное суждение о том, что “в одну воронку снаряд дважды не падает”: он второй раз в жизни выиграл в лотерею миллион долларов. Это далеко не единственный случай двойного везения. Так, летом 2011 года житель юга Франции во второй раз в жизни выиграл в лотерею. Он получил чек на 3 миллиона евро.

Организаторы лотереи посчитали, что шансы игрока угадать первые шесть цифр, необходимые, чтобы сорвать банк, составляют порядка 19 миллионов к одному. При этом шансы на то, что один и тот же игрок дважды угадает шесть цифр, равняются примерно 363 миллиардам к одному.

Жительница Турина дважды выиграла крупный приз с интервалом в 4 года. Первый выигрыш составил 1 млн долларов, второй — 1 млн евро.

В 2000 году некий Ларри из штата Иллинойс совершенно случайно выиграл в лотерею 363 млн долларов. Мужчина утверждает, что лотереи он совсем не любит, просто однажды решил купить хот-дог за 2 доллара. У Ларри не нашлось при себе мелочи, а у продавца не было сдачи со 100 долларов. Везунчик нашел необычный выход из ситуации — он купил 98 лотерейных билетов.

Ларри не хватило всего двух миллионов до самой большой суммы, когда-либо выигранной в лотерею. Рекордсменом стал житель штата Небраска, который выиграл самую большую сумму — 365 миллионов.

Иммигрант из Колумбии Хуан Родригес выиграл в лотерею 149 млн долларов. Мужчина работал сторожем на автостоянке в Нью-Йорке. Денег ему и его жене не хватало, что было поводом для многочисленных скандалов в семье. Когда в кармане у Хуана оставался всего 1 доллар, а его долг банку достиг 44 тысяч долларов, мужчина купил лотерейный билет и выиграл. Счастливый финал истории омрачает лишь то, что супруга Хуана спустя 10 дней после розыгрыша решила развестись с ним и в результате отсудила у бедняги половину его куша.

Были и такие, кому везло во всем, а не только в лотереях. Например, хорват Франо Селак считается самым везучим человеком в мире. За свои 80 с небольшим лет мужчина пережил крушение поезда, спасся из горящего автомобиля, пережил несколько автомобильных аварий и даже остался жив после того, как выпал из самолета. Подтвердил он свою удачливость и тем, что, купив первый раз в жизни лотерейный билет, выиграл 600 тыс. фунтов. Деньги мужчина раздал друзьям и родственникам, заявив, что счастья за деньги не купишь.

Это утверждение доказал Джон Лайн, которому судьба не раз предоставляла шанс заново родиться. Он пережил 16 крупных аварий. Еще будучи ребенком, он упал с дерева и попал в больницу с переломом руки. Вылечившись, он снова чуть не погиб в ДТП — прямо на пути из госпиталя его автобус попал в аварию. К счастью, он отделался переломом руки. Что самое интересное: он сломал руку в том же месте. За свою жизнь Джон Лайн, проживающий в Великобритании, пережил такие несчастные случаи, как удар молнии, обрушение скалы в шахте и три автомобильные аварии, сообщает РИА “Новости”.

МЫСЛИ

А стоит ли гнаться за счастьем?

Возможно, неустанная погоня за счастьем приносит нам больше вреда, чем пользы, утверждает The Wall Street Journal. “*Некоторые исследователи полагают: счастье в его обычном понимании — ощущение удовольствия или положительные эмоции — менее важно для физического здоровья, чем внутренняя удовлетворенность от целеустремленной деятельности*”, — пишет журналистка Шерли С.Вэнг.

Ряд новейших исследований показал: люди, старающиеся жить со смыслом, чаще сохраняют живость ума в старости, здоровее психически и даже живут дольше, чем те, чья цель — ощущение счастья. “*Собственно, в некоторых случаях чрезмерная зацикленность на достижении счастья в реальности снижает удовлетворенность жизнью*”, — замечает издание.

Удовольствие от вкусного ужина, захватывающего фильма или победы любимой команды обычно вскоре улетучивается. “*Воспитание детей, волонтерская работа или учеба в медицинском институте, возможно, не столь приятны в обыденности. Но эти занятия создают ощущение, что жизнь проходит не зря*”, — поясняет газета.

Достойный пример Мьянмы

Власти Мьянмы — страны, в которой еще несколько лет назад правила военная диктатура, — объявили об отмене цензуры в средствах массовой информации.

Ослабление государственного контроля над средствами массовой информации стало еще одним звеном в цепи реформ, которые в последние годы проводит руководство Мьянмы. Несмотря на то что военные по-прежнему сохраняют большое влияние на правительство, был осуществлен ряд демократических преобразований: принята новая конституция, оппозиция получила представительство в парламенте, были отпущены на свободу многие политзаключенные. В стране поняли, что без демократизации нет будущего. В ответ страны Запада сняли или ослабили санкции, введенные ранее против Мьянмы.

Каспаров укусил полицейского?

Полиция допросила главу Объединенного гражданского фронта Гарри Каспарова. Его подозревают в том, что во время задержания у Хамовнического суда он укусил за палец сотрудника МВД. Каспаров в свою очередь обвиняет полицейских в клевете.

Оппозиционный деятель был задержан вместе с более чем 60 другими активистами у Хамовнического суда во время оглашения приговора участницам панк-группы Pussy Riot.

ГАСТРОЛЬ

Знішчальнік біблій і любімец жанчын

У Мінск едзе скандальны і эпатажны амерыканскі музыкант Мэрылін Мэнсан.

22 снежня ў Мінску збіраецца даць канцэрт **Мэрылін Мэнсан**. Чалавек-скандал, які вядомы на увесь свет сваім спецыфічным знешнім выглядам і адданасцю змрочнай эстэтыцы смерці і вар’яцтва, абавязкова ўскалыхне Беларусь.

Сапраўднае імя музыканта **Браян Х’ю Уорнер,** нарадзіўся ён у звычайнай сям’і медсястры і гандляра мэбляй. Знакамітым Браян стаў толькі тады, калі змяніў сваё імя на гучнае Мэрылін Мэнсан, склаўшы разам імя адной з самых прыгожых жанчын свету **Мэрылін Манро** і прозвішча **Чарльза Мэнсана**, які зладзіў крывавае забойства некалькіх чалавек, у тым ліку і цяжарнай жонкі рэжысёра **Рамана Паланскі**.

З-за такога мікса некаторыя называлі Мэрыліна Мэнсана блюзнерам і ненармальным. Між тым такім жа чынам падбіралі сабе імёны іншыя ўдзельнікі гурта Мэнсана.

Падчас найбольшага росквіту папулярнасці музыканта, які прыйшоўся на сярэдзіну 90-х, вакол Мэнсана ўзнікалі самыя неверагодныя чуткі. Казалі, што ён пакланяецца сатане, выдаліў некалькі рабрын і забівае на канцэртах жывёл. Але гэта ўсё толькі плёткі, якія разнеслі жоўтыя СМІ.

Сур’ёзныя мастацтвазнаўцы і музычныя крытыкі ставяцца да Мэнсана не як да блазана ці “небяспечнага элемента”, а як да артыста, які сваім вобразам, нібыта ў крывым люстэрку, паказвае сучасныя снабізм, канфармізм і цынізм. Знаёмыя Мэнсана адзначаюць, што ён не большы вар’ят, чым бізнесмены з Уол-стрыт, а быць пяшчотным ён можа нават лепш за іх. Гэта пацвярджае і той факт, што Мэнсан жаніўся і сустракаўся толькі з самымі прыгожымі мадэлямі і зоркамі Галівуда. Сёння сэрца скандальнага творцы свабодна. Хто ведае, можа, ён упадабае каго-небудзь з беларускіх фанатак?

У Мінску музыкант збіраецца выступіць з праграмай са свайго восьмага альбома Born Villain, які выйшаў у красавіку 2012 года. Дыск атрымаўся даволі паспяховым, і фанаты пачалі размовы аб другім дыханні калектыву Мэнсана.

Скандальная слава музыканта апраўдана. Ён не аднойчы рабіў з’едлівыя і жорсткія выпады ў адрас царквы, прызнаваўся, што ўжывае наркотыкі. У некаторых амерыканскіх штатах яго выступленні пад забаронай, бо на адным з канцэртаў ён парваў мармонскую Біблію, прыгаворваючы “любіць — не любіць”.

Між тым Мэнсан — адзін з самых цікавых музыкантаў канца XX - пачатку XXI стагоддзя, і яго шоу павінна запомніцца мінскім фанатам надоўга.

Марыя МАЛЕВІЧ.

Чаргінец не супраць Мэнсана

Старшыня грамадскага Савета па маральнасці пра Мэрыліна Мэнсана чуў, але кліпаў і выступленняў не бачыў. Таму асуджаць не спяшаецца.

“Яму патлумачаць, што ў нас ёсць закон аб адказнасці за такія рэчы. І ён гэта падчас канцэрта ўлічыць!” — выказаўся **Мікалай Чаргінец** у інтэрв’ю euroradio.fm.

Пад “такімі рэчамі” чыноўнік разумее секс на сцэне.

Народная Воля http://www.nv-online.info 21 ЖНІЎНЯ 2012 г.

ПРОЕКТ

Хочешь жить — размышляй о смерти

Белорусские ученые успешно работают над созданием лекарства для молодости, которое сможет “усмирить” свободные радикалы, разрушающие ДНК.

Когда дело касается вечной молодости и красоты, то чувство реальности часто отказывает человеку. Мы ждем (мы уверены!), что однажды ученые преподнесут нам на блюдечке чудо — “молодильные яблоки”, “эликсир молодости” — и любые успехи на этом поприще уже сегодня готовы называть открытием. Тем не менее исследования в этой области идут, ученые всего мира действительно не прекращают опытов по созданию лекарства для молодости. В том числе и белорусские ученые. Недавно в некоторых изданиях даже появилось сообщение — правда, в несколько ажиотажном стиле — о достижениях отечественных химиков, а конкретно лаборатории химии биоконъюгатов Института физико-органической химии Национальной академии наук в изучении проблемы долгожительства. Мы попросили заведующего лабораторией **Вадима Владимировича Шманая** рассказать об исследованиях как можно более доступно для широкой публики и без дешевых эмоций, привнесенных в серьезную деятельность жадными до сенсации репортерами.

— Вадим Владимирович, как я поняла, ваша научная работа проводится в содружестве с американцами.

— Это некоторое искажение действительности. Правильнее сказать, что исследования проводят американцы — в содружестве с нами. Автор идеи использовать ненасыщенные жирные кислоты, содержащие дейтерий, для борьбы с окислительным стрессом, что является главной причиной старения, — Михаил Щепинов, российский ученый, много лет живущий в Англии. А американская фирма, созданная по его инициативе, пытается превратить научную идею в продукт. Но процесс длинный, сложный, и, конечно, никто не гарантирует его успеха. Сначала все делалось на инициативной основе, потому что привлечь деньги для исследований в области старения тяжело — просто потому, что сложно доказать, что ты не шарлатан. Их много крутится вокруг этой темы, в которую уже не раз вкладывались миллионы.

Но примерно год назад пошли результаты — пришли и контракты. Хотя некоторые участники проекта продолжают работать бесплатно... Обычное дело в науке, когда финансирования нет, а идея нравится.

— А как теперь работают ученые? Ваша лаборатория на хозрасчете, вы должны зарабатывать сами?

— У нас условный хозрасчет. Есть бюджетные средства, которые выделяет государство, — кстати, в ближайшее время их приказано уменьшить до 20 процентов. А все остальное мы должны заработать. И это не беда. Если бы выделялись деньги на укрепление материальной (инструментальной) базы, которая у нас — скажу грубо — просто убогая, то уж на текущую жизнь, на реагенты мы бы заработали. Но ведь за заработанные деньги не купишь прибор за 1.000.000 долларов. А он институту необходим. Поэтому жить ученым пока нелегко.

— Вадим Владимирович, а теперь позвольте перейти к вашим достижениям. Но сначала давайте напомним, что такое старение организма с научной точки зрения. Почему мы стареем?

— Потому что дышим, потребляем кислород. А без него жизнь невозможна, с его помощью еда становится энергией. Мы вдыхаем кислород, а выдыхаем пары воды и углекислый газ. Они уносят продукты окисления, а нам остается энергия. Без нее организм существовать не может. Но проблема в том, что в процессе окисления продуктов питания случаются, можно сказать, ошибки. Из того места, где происходит окисление, прорываются иногда исключительно активные вещества туда, где им быть не положено. Приведу как пример образ печки. Она греет дом, но внутри печки идет процесс, который несовместим с жизнью. Так вот, когда свободные радикалы вырываются из “печки”, из этой маленькой “электростанции”, которая существует в каждой клетке, то они настолько химически активные, что реагируют со всем, что попадется на пути, и, как правило, это приводит к разрушениям. Свободные радикалы являются причиной многих проблем — онкологических заболеваний, мутаций. А старение — это ведь тоже разновидность мутаций. Дело в том, что наш организм в процессе своего функционирования все время обновляется, и каждая клетка в процессе обновления должна произвести себе подобную. Но поскольку в ней уже есть какие-то мелкие повреждения, то новая клетка не совсем “новая”, а с полученными от “родящей” клетки дефектами. И так постепенно, постепенно снижается качество нашего строительного материала, а значит, и нашего здоровья.

— Для борьбы со свободными радикалами люди изобрели антиоксиданты. Этого оказалось мало?

— Во-первых, их надо есть очень много, во-вторых, постоянно, а в-третьих, они распространяются по организму неравномерно. Где их должно быть больше, где — меньше? Науке это пока не известно. Одно ясно, что одних антиоксидантов недостаточно, хотя, конечно, они действуют.

— Но мы-то мечтаем о радикальном средстве, о молодильном препарате, чтобы съел — и в дамках. Он все-таки будет?

— На самом деле “вдруг” ничего не происходит. Как говорится, каждый “несет свой кирпич к алтарю мироздания”: постепенно добываются сведения, изучаются механизмы, выясняется, что более эффективно, а что — менее...

Суть идеи, которую американская компания “Ретро-Топ” (Retrotope) в содружестве с нами разрабатывает сейчас, состоит в том, чтобы усилить организм с точки зрения борьбы со свободными радикалами. И изюминка идеи состоит в том, что надо усиливать не все — не потреблять антиоксиданты как таковые, а усиливать самое тонкое место, где эти свободные радикалы могут навредить.

— А как его, тонкое место, определить? Как высчитать?

— Известно, что митохондрия (клеточная “электростанция”, “печка”) состоит из внутренней части и оболочки, которая составлена из ненасыщенных жирных кислот. И было высказано предположение, что если в структуре молекул этих кислот усилить некоторые места, то она станет крепче, то есть менее подвержена атакам свободных радикалов. Наша задача была синтезировать такие жирные кислоты — неприродные, неестественные. То есть они являются аналогами, но в определенных местах вместо водорода там вставлен дейтерий (изотоп водорода с массой в два раза большей). И, соответственно, если его атакуют свободные радикалы, то сопротивление будет в два раза больше.

— Очень логично и естественно.

— Знаете, когда идея сформулирована и тем более доказана ее работоспособность, то потом только остается удивляться, как раньше до этого никто не додумался. Сейчас эта идеология проверяется, мы синтезируем вещества, которые испытываются на моделях микробов, и переходим к опытам на животных. Есть надежда, что все-таки за счет энтузиазма авторов это будет доведено до логического завершения. Хотя, конечно, когда задают вопрос, когда же мы сможем что-то съесть и помолодеть, то ответить на него нечего, говорить об этом рано. Главное, что идея в принципе работает, значит, есть шанс, что она когда-то воплотится.

— Я сейчас вот о чем подумала. Человечество хочет вечной молодости, но не представляет себе всех ее последствий. И потом — душу-то невозможно омолодить… А старит нас не только тело, но и душа, опыт, груз эмоций.

— А я бы так сказал: люди хотят качественно стареть. Жить не дольше — жить качественнее даже в преклонном возрасте. Да, возможно, человеку уже не будет интересно жить в сто лет, душа действительно устает. Но умереть в сто лет физически не старым и не больным — вот настоящая мечта человечества. Мы должны научиться тормозить процессы старения. Работая в этом направлении, мы выяснили, что ненасыщенные жирные кислоты помогают организму сопротивляться окислительному стрессу. Негативное воздействие свободных радикалов снижается, а сопротивляемость повышается, если организм получал в диете такие продукты.

— Они будут как витамины?

— Для того, чтобы это превратилось в потребительский продукт, должно пройти много времени. Но исследования будут продолжаться до победы, природа ведь не позаботилась о том, чтобы человек не болел и не старел.

— Но это закон природы. А мы постоянно замахиваемся на законы…

— Потому что не знаем, с какими можно побороться, а с какими нет. К примеру, когда-то появилась физика Ньютона, и все думали, что она единственно правильная. А потом оказалось, что это всего лишь частный случай проявления физики Эйнштейна. То есть мы видим окружающий мир, каким-то образом оцениваем, а потом оказывается, что он не совсем такой, каким нам казался раньше: и пространство искривляется, и параллельные прямые где-то могут пересечься... Поэтому говорить, что бороться со старостью нам запрещено и в эту проблему мы не полезем, неправильно. Лучше продолжать работать. Ведь полученные результаты при любом исходе помогут нам больше узнать о том, как устроен организм и как он функционирует. А получение новых знаний — это и есть самое интересное и самое важное для исследователя.

Елена МОЛОЧКО.

«Детей из пробирки» — 5 миллионов

Число людей, рожденных в результате экстракорпорального оплодотворения (ЭКО), — или так называемых “детей из пробирки” — достигло в мире пяти миллионов.

Первый “ребенок из пробирки” Луиза Браун родилась в Великобритании в июле 1978 года. Ее мать Лесли Браун умерла в июне этого года.

«Выдающийся рубеж»

“Эта технология была весьма успешной в лечении пациентов, страдающих бесплодием, — заявил председатель комитета Дэвид Адамсон. — Миллионы семей обзавелись детьми при помощи процедуры ЭКО, что уменьшило бремя бесплодия”.

“Технология была значительно усовершенствована за эти годы, что позволило увеличить число беременностей”, — добавил Адамсон.

Ежегодно проводится около 1,5 миллиона циклов экстракорпорального оплодотворения, благодаря чему рождается 350 тысяч детей.

Вместе с тем гинеколог и директор по ЭКО больницы Хаммерсмита Стюарт Лэвери предупреждает, что большой успех вспомогательных репродуктивных технологий не должен вводить в заблуждение, давая парам возможность откладывать рождение детей.

Лэвери отмечает: “Подвох состоит в том, что если люди откладывают рождение детей, они относятся к ЭКО как к страховке, которой они могут воспользоваться на любом этапе. Но, к сожалению, факты показывают, что процент успешных ЭКО — не слишком ошеломительный для женщин, по мере того как они становится старше”.

www.bbc.co.uk

КАК У НАС?

В Беларуси делать ЭКО по-прежнему дорого

Стоимость программы ЭКО в медицинских центрах Минска в среднем составляет 18—20 миллионов рублей.

В последние десятилетия методы экстракорпорального оплодотворения подарили надежду сотням бездетных пар и помогли появиться на свет тысячам младенцев. Несмотря на востребованность процедуры, по сей день она не по карману многим белорусам. Ведь за попытку зачать ребенка “в пробирке” нужно выложить примерно две тысячи евро.

В начале лета стоимость услуг медицинских центров, которые помогали в лечении бесплодия и зачатия, доходила до нескольких тысяч долларов. Тут даже скидка от правительства не поможет. Напомним, для повторных пациентов в программе ЭКО действуют скидки до 20%.

Примерные цены выглядят так:

1.ЭКО (включая препараты для стимуляции) — в среднем 18—20 миллионов рублей.

2.Стоимость процедуры мини-ЭКО (включая препараты для стимуляции) — 13—15 миллионов рублей.

3.Стоимость процедуры ИКСИ — 2900 тысяч рублей.

4.Стоимость программы ЭКО (включая препараты для стимуляции) для иностранных граждан — 3000—3500 долларов.

5.Стоимость процедуры Мини-ЭКО (включая препараты для стимуляции) для иностранных граждан — 2000—2300 долларов.

6.Стоимость процедуры ИКСИ для иностранных граждан — 588 долларов.

Мария МАЛЕВИЧ.

ЗАДУМАЕМСЯ...

Недаядаючых у Беларусі няма, а на атлусценне хварэюць пенсіянеры

У дзень чалавек павінен ужываць 6—8 порцый хлеба ці круп і не дакранацца да салёнасцяў, вяндліны і моцна салодкіх прадуктаў. А як харчуецеся вы?

Ці ведаеце вы, што ў некаторых развітых краінах кошт абавязковай медыцынскай страхоўкі павышаецца ў залежнасці ад вагі чалавека? Чым больш тлушчу, тым вышэй тарыф. У Беларусі на атлусценне хварэюць у асноўным сталыя людзі, якія пасля актыўнага жыцця пераходзяць на павольны пенсіённы тэмп. Дый штомесячныя выплаты зусім не спрыяюць карыснаму харчаванню. Праўда, недаядаючых, па звестках Міністэрства аховы здароўя, у Беларусі няма.

“У краіне склалася адваротная сітуацыя — у рацыёне некаторых груп насельніцтва павышаная колькасць бялкоў, — зазначыла загадчыца лабараторыі вывучэння статусу харчавання РНПЦ гігіены **Екацярына Федарэнка**. — *У той жа час наша харчаванне стала вельмі рафініраваным. Мы карыстаемся толькі мукой вышэйшага гатунку. З мукі першага гатунку мы нічога не ўмеем і не жадаем гатаваць. Ужываем цукар, у якім 99% сахарозы і няма прымешкаў. Мала ядзім садавіны і гародніны. Чаму так склалася? Мы так прызвычаіліся”.*

Некаторыя звычкі беларусам прыходзіцца мяняць насуперак жаданням і нават парадам урачоў. Напрыклад, у апошні час малочных прадуктаў паніжанай тлустасці без дадаткаў на крамавых палічках проста не знайсці. У той жа час дыетолагі заўважаюць — беларусы пакутуюць ад недахопу кальцыю.

“Калі казаць аб малочнай групе прадуктаў, то перавагу трэба аддаваць малатлустаму харчаванню, — заўважыла Екацярына Валер’еўна. — *Іншая справа, калі ў сям’і ёсць маленькія дзеці. Іх такімі прадуктамі карміць не трэба. Што тычыцца ўзбагачаных прадуктаў, то яны, безумоўна, павінны быць на прылаўках. Але кожны з нас мусіць мець права на выбар”.*

Як жа харчавацца эфектыўна і карысна? Згодна з меркаваннем Екацярыны Федарэнка, сённяшні сярэдні заробак дазваляе чалавеку скласці здаровае меню. Спецыяліст раіць звяртацца да пірамідыі здаровага харчавання. Яна дапаможа ўсім людзям, якія не маюць асаблівых дыетычных рэкамендацый.

“У аснове піраміды ляжыць вада — звычайную чыстую пітную негазіраваную і не мінералізаваную ваду можна піць неабмежавана, — распавяла спадарыня Федарэнка. — *Далей у аснове піраміды ляжаць прадукты перапрацоўкі зерневых. Гэта крупы, хлеб, часткова бульба, бо ў ёй шмат крухмалу. Прадуктаў з гэтай катэгорыі трэба ўжываць ад 6 да 8 порцый у дзень. Адна порцыя — прыкладна 100 грамаў. Умоўна кажучы, чатыры кавалачкі хлеба, ранішняя каша і макарона ў якасці гарніру.*

Наступны ўзровень піраміды — агародніна і садавіна. Чалавек павінен ужываць каля 400 грамаў агародніны ці чатыры порцыі за суткі. Пажадана, каб яна была сырой. Садавіны трэба з’ядаць каля 200 грамаў. Напрыклад, банан і яблык.

Наступная група — прадукты жывёльнага паходжання: мяса, птушка, рыба, малако, яйкі. Іх трэба ўжываць у разліку дзве порцыі ў дзень. Напрыклад, порцыю мяса і стакан малака ці адно яйка і кавалачак рыбы.

На самай вяршыні піраміды прадукты, якія лепш увогуле не ўжываць ці ўжываць вельмі асцярожна. Гэта вяндліна, салёнасці, газіроўкі і гэтак далей”.

Спецыялісты сцвярджаюць, што скарэкціраваць сваё харчаванне даволі проста. Спачатку запісвайце, што ў асноўным ужываеце, згодна з запісамі скарачайце ці павялічвайце колькасць тых ці іншых прадуктаў.

“У Беларусі ёсць праграмы па распрацоўцы новых больш карысных прадуктаў, — падкрэсліла доктар. — *У прыватнасці, гэтым займаецца Акадэмія навук. Спецыялісты там актыўна працуюць над стварэннем нізкатлустых і карысных прадуктаў. Акцэнт робіцца на традыцыйным харчаванні, якое характэрна для нашага рэгіёна, і прадуктах, якія з задавальненнем набываюць беларусы”.*

Марыя МАЛЕВІЧ.

Піраміда здаровага харчавання.

МЕДДАВЕДКА

Будзем лячыцца кубінскімі лекамі

Кубінцы плануюць пастаўляць у Беларусь медпрэпараты на 50—60 мільёнаў долараў у год. Кубінскія лекі заменяць іншыя замежныя прэпараты.

У Міністэрстве аховы здароўя Беларусі падлічылі, што гэта будзе танней для краіны. Чыноўнікі прыводзяць прыклад: на закупку чатырох прэпаратаў, больш танныя аналагі якіх вырабляюцца на Кубе, у 2010 годзе выдаткавана больш за 18 мільёнаў. Пры гэтым было забяспечана толькі 50 працэнтаў запатрабаванняў.

Кубінская фармпрамысловасць вядома сваімі вакцынамі, антыбіётыкамі, інсулінам, сардэчна-сасудзістымі прэпаратамі і імунадэпрэсантамі. Акрамя таго, кубінскія навукоўцы стварылі прэпараты для дыягностыкі і лячэння раку.

ЧУЛІ?

Яечныя жаўткі — адзін з самых шкодных прадуктаў

Доктар Дэвід Спенс з Універсітэта Заходняга Антарыа прыраўняў яечны жаўток да палення з пункту гледжання развіцця хвароб сэрца, піша The Daily Mail.

Спенс даказаў, што яйкі прыводзяць да атэрасклерозу (артэрыі цвярдзеюць за кошт адкладання халестэрыну на ўнутраных сценках). Паводле яго падліку, яечны жаўток на дзве трэці гэтак жа шкодны, як і курэнне.

РЭГІСТРАТУРА

Беларускія медыкі не імкнуцца ў Еўропу

Дэфіцыт медыцынскіх кадраў — праблема, з якой сутыкнулася не толькі Беларусь. Урачоў і медыцынскіх сясцёр не хапае і ў краінах Еўропы. Еўракамісія робіць прагноз, што блізу 2020 года толькі ў краінах ЕС дэфіцыт прафесійных кадраў у ахове здароўя дасягне мільёна чалавек. Там не будзе хапаць прыкладна 230 тысяч урачоў і 680 тысяч адзінак сястрынскага персаналу. Лагічна, што еўрапейцы разлічваюць на тое, што вакантныя месцы зоймуць медыкі-імігранты. Напрыклад, краіны Скандынавіі і Нарвегія ўжо сёння адкрыта заяўляюць, што будуць спецыяльна прывабліваць на працу ўрачоў і медыцынскіх сясцёр з СНД і іншых краін, што не ўваходзяць у ЕС.

Аднак беларускія ўрачы і медсёстры, заявіла кіраўнік праграмы па кадравых рэсурсах аховы здароўя Еўрапейскага рэгіянальнага бюро Сусветнай арганізацыі аховы здароўя Галіна Пярфільева, працаваць у Еўропе не імкнуцца. Яна расказала, што калі эксперты правялі апытанні сярод беларускіх медыкаў пра намер пакінуць краіну, то высветлілася, што працэнт жадаючых паехаць за мяжу “нязначны”.

Начальнік упраўлення кадравай палітыкі ўстаноў адукацыі Міністэрства аховы здароўя Сяргей Сычык таксама сцвярджае, што яўнага адтоку медыцынскіх кадраў за мяжу не назіраецца. Хаця чыноўнікі асцерагаліся, што беларускія медыкі рынуцца ў Еўропу: у 2008 годзе Еўрасаюз заявіў аб прызнанні дыпломаў работнікаў аховы здароўя шэрагу краін, у ліку якіх і Беларусь. “Пэўны рух у гэтым кірунку ёсць, але яўнага адтоку кадраў не назіраецца”, — канстатуе Сяргей Сычык.

Праўда, калі пагаварыць з урачамі вядучых рэспубліканскіх цэнтраў, то літаральна ў кожным РНПЦ раскажуць гісторыю, як іх калегі ўладкаваліся на працу за межамі Беларусі. Праўда, у асноўным у Расіі. Сёння суседняя дзяржава стала добрым рынкам працы для беларускіх медыкаў: няма моўнага бар’ера, а сістэма арганізацыі працы амаль не адрозніваецца ад нашай.

— Больш актыўна з’язджалі на пачатку 2000-х гадоў, — расказаў нам на ўмовах ананімнасці супрацоўнік РНПЦ “Кардыялогія”. — Сёння такога адтоку не назіраецца. Але ведаю, што многа медыкаў з Віцебшчыны працуюць у Смаленску і Смаленскай вобласці. Нядаўна мой знаёмы па ўніверсітэце, траўматолаг з Віцебска, які мае вялікі вопыт работы, звольніўся з віцебскай бальніцы і ўладкаваўся на працу ў Смаленск. Там адкрыўся Федэральны цэнтр траўматалогіі, артапедыі і эндапратэзіравання. Яму прапанавалі і добрую пасаду, і адпаведны заробак. Увогуле, хачу адзначыць, што медыцына ў Расіі развіваецца вельмі хутка. Яшчэ 10 гадоў таму, калі мы сустракаліся з калегамі з Расіі на канферэнцыях, то адчувалі сваю прафесійную перавагу — у нас хутчэй укараняліся новыя тэхналогіі, то зараз вымушаны прызнаць, што ўжо шмат у чым не паспяваем за расіянамі. А што тычыцца заробкаў — то тут няма чаго і параўноўваць. Напрыклад, у Бранскай вобласці запрашаюць на працу тэрапеўтаў і прапаноўваюць адразу ў пераліку на беларускія рублі 5 мільёнаў зарплаты і жыллё.

Вольга ГРЫНЯВІЦКАЯ.

НАРОДНАЯ МЕДИЦИНА

Как лечить аденоиды?..

Аденоиды — патологическое разрастание глоточной миндалины. Заболевание характерно для маленьких детей; с возрастом миндалина уменьшается и постепенно атрофируется.

Рост миндалины провоцируют инфекции, недостаточность питания и неблагоприятные условия жизни. Часто аденоидами страдают аллергики.

Характерны нарушение носового дыхания (постоянное или периодическое), гнусавость голоса, выделения из носа (или стекание слизи по задней стенки глотки). Такие дети спят с открытым ротиком и храпят. Естественно, страдает сон, дети просыпаются вялыми, неотдохнувшими. В тяжелых случаях аденоиды, закрывая отверстия слуховых труб, могут вызвать значительное снижение слуха.

Для лечения назначаются сосудосуживающие и противовоспалительные препараты. Могут быть рекомендованы спреи на основе антибиотиков, гормонов или их сочетания. Необходимы закаливание ребенка и другие мероприятия по повышению иммунитета. В тяжелых случаях, а также при отсутствии эффекта от консервативного лечения назначается оперативное удаление аденоидов.

В народной медицине для лечения аденоидов используют прополис, алоэ, свеклу и мед. Вот пара распространенных рецептов.

Свекольно-медовый раствор

Смешайте 2 части сока свеклы и 1 часть меда. Закапывайте по 5 капель в каждую ноздрю 4 раза в день. Продолжительность курса лечения составляет 1 неделю. Затем после семидневного перерыва терапию следует повторить. Усилить действие лекарства можно капелькой облепихового масла, закапанной сразу после сока свеклы.

Некоторые народные целители рекомендуют лечить аденоиды настойкой прополиса. Для процедуры следует готовить свежий раствор из стакана слегка теплой воды, 20 капель 10-процентной настойки прополиса и четверти чайной ложки соды. Промывать носоглотку 3—4 раза в сутки.

Народная Воля
http://www.nv-online.info
21 ЖНІЎНЯ 2012 г.

ДАТА

Спатканне з Якубам Коласам

«Я прыйшоў дзеля вас...»

Карэспандэнт «Народнай Волі» сустрэўся і пагутарыў з захавальніцай Коласавай сядзібы Зінаідай Мікалаеўнай Камароўскай.

...З асмяглага, выпаленага сонцам неба сцякалі халодныя, як са студні, кроплі марасейчыка. Лецейка патроху страчвала аксамітныя колеры, і ўжо перадвосенне наносіла ледзь заўважныя вохрыстыя колеры на ўсё яшчэ зялёную лістоту. Жнівень прыхарошваўся, аздабляючы пастэльныя строі кропелькамі расы, нібы тая маладзіца ўпрыгожвае свой белы вэлюм срэбнымі пацеркамі. Стаяла тая дзівосная пара, якую надзвычай любіў дзядзька Якуб — наш Колас...

Ужо на схіле жыцця, у адным з дзённікавых запісаў Канстанцін Міхайлавіч прызнаецца, што нішто яму так не падвышае настрой у нудотныя хвіліны роспачы і расчараванняў, як... дождж і ўдала напісаны верш.

Схаваўшыся пад парасонам і шыбуючы да Коласавай сядзібы (цяпер Літаратурна-мемарыяльны музей), мы мелі намер дакрануцца, а мо і спазнаць хаця б крышку з таго, што не ўмясцілі ні выдатныя творы, ні ўспаміны тых, хто яго добра ведаў, але што несумненна (па-іншаму не бывае) прысутнічала ў глыбінных сховах ягонай душы і, у рэшце рэшт, сілкавала паэтычны талент, грамадзянскую пазіцыю, проста чалавечую сутнасць... Мы мелі права разлічваць на гэта і дзесяць, і дваццаць гадоў таму, і зараз, і ў будучым...

Цяпер, як і дзесяцігоддзе таму, нас сустрэла **Зінаіда Мікалаеўна Камароўская.** Прыгожая, абаяльная жанчына, яна ўсё жыццё прысвяціла нялёгкай музейнай справе — карпатліваму збіранню і даследаванню матэрыялаў, звязаных з дзейнасцю двух песняроў (10 гадоў працавала ў Літаратурным музеі Янкі Купалы, а з 1985 года — тут, у Коласавым доме). Канечне, уся ў клопатах: 130-годдзе Песняра, лічы, на носе...

Спраў, як заўсёды падчас юбілею, набегла шмат, але захавальніца Коласавай сядзібы ніяк не губляе аптымізму, хаця, па яе ж словах, здзіўляцца ёсць чаму і нават непакоіцца. Дзесяць гадоў прамільгнулі-праляцелі, а праблемы ўсё тыя ж, ранейшыя...

Тады, у 2002 годзе, было лёгкае расчараванне ад таго, што экспазіцыя, прысвечаная менавіта аспектам глыбока асабістага ў лёсе Канстанціна Міхайлавіча Міцкевіча, разгортвалася марудна, з цяжкасцю. Памятаю, пакоі першага паверха (там меліся разгарнуць экспазіцыю) нібы стаіліся ў чаканні малавядомых ці амаль невядомых старонак жыцця вялікага Песняра і Чалавека, імя якому Якуб Колас... *“Прычына банальная па нашым часе,* — прыгадаліся словы Зінаіды Мікалаеўны, прамоўленыя ёю тады, у пярэдадзень 120-гадовага юбілею, *— яна ў нясвоечасовым фінансаванні і гэтага юбілейнага праекта, і ўсіх астатніх. Грант прэзідэнта для экспазіцыі мы атрымалі літаральна ў пярэдадзень святкавання юбілею. Канечне, неўзабаве экспазіцыя будзе разгорнута, але ж ці варта паўтараць, што ўсё трэба рабіць своечасова?..”*

З надрывам і на нервах, але тая экспазіцыя была прадстаўлена — і мела поспех, доўжылася працяглы час, знаёмячы людзей з унікальнымі дакументамі, якія дазволілі глыбей зазірнуць у космас Коласавай творчасці, у ягоны няпросты жыццяпіс. Тады і цяпер не пакідае думка: чаму на папсовыя і абсалютна бязглуздыя фэсты знаходзяцца сотні мільёнаў рублёў, а на рэстаўрацыю драўлянай хаціны ў Ластку (там маленькі Кастусь пражыў пяць гадоў, і там па-ранейшаму філіял музея) усё ніяк не выпадае — ні тае ўвагі, ні тых грошай?.. Здзіўляцца і непакоіцца ёсць з-за чаго і зараз, бо скасабочваюцца прыярытэты ў самым галоўным — у захаванні нацыянальнай душы, а яна перадусім — у родным, жывым слове... Геніі беларускай літаратуры **Купала і Колас — носьбіты, захавальнікі і слова роднага, і душы народнай. То ці варта на гэта забывацца?.. Ці варта шкадаваць грошай на дарогу да храмаў і на самыя храмы нашай беларускасці?..** Ну, напраўду: пасля вайны было ж горай — Мінск зруйнаваны, напаўгалодныя людзі, краіна жыла адно радасцю Перамогі над фашыстамі... Пры ўсім пры тым дзяржава знайшла патрэбным пабудаваць Канстанціну Міхайлавічу вось гэты дом-сядзібу... Значыць, разумелі на самым версе, што ёсць Колас для нацыі, для ўсяе Беларусі. А цяпер не могуць адшукаць сродкаў, каб у двары сядзібы ўстанавіць бронзавую кампазіцыю. Ну ўявіце: сядзіць Канстанцін Міхайлавіч на лавачцы пад шатамі ім жа пасаджаных дрэў і думае думку — пра ўсіх нас... А да яго людзі ідуць, сядаюць побач і слухаюць, слухаюць неўміручае:

І крыўда ў тым, мае вы людзі:
І хто ж то волю даў паскудзе?
Нашто зямля іх, катаў, носіць?
Ой, хто ж ад іх не загалосіць?
А дзе на іх шукаць управы,
Бо суд “праўдзівы”, суд “ласкавы”
Паноў за здзекі не карае?
І хто цябе тут падтрымае?
Каму паскардзіцца і дзе?
Хто гэту крыўду адвядзе
І трохі згладзіць перашкоды?
І між сабою няма згоды:
Адны другіх бы тут паелі,
Або ўтапілі б, каб прымелі.
Адзін другога не пакрые,
Глядзяць, як ворагі ліхія,
Гатовы ліха прыкупіць,
Каб спатайку цябе ўкусіць.
А пан з таго і карыстае
І па чарзе ўсіх пералае...

Пакуль не атрымліваецца ў Зінаіды Мікалаеўны зрушыць народ на стварэнне бронзавай кампазіцыі на падворку сядзібы, але ж яна не губляе надзеі, цярэбіць высокіх чыноўнікаў, шукае спонсараў-фундатараў сярод айчынных і замежных бізнесоўцаў. Некаторыя разумеюць ейны непакой, але не дужа варушацца, відаць, не працяў іх Коласаў клопат пра сваю зямлю, якая:

Свой пэўны кут, свая ралля:
То — наймацнейшая аснова
І жыцця першая умова...

Канечне, да юбілею (і ўжо зараз) дбайна рыхтуецца і Літаратурна-мемарыяльны музей, і Міністэрства культуры, і ўсё адукаванае грамадства. Можна, канечне, усцешыцца, але чаму пра святыні мы ўспамінаем толькі падчас юбілейных дат? Дом Якуба Коласа — не проста ўтульны будынак, дзе жыў вялікі Пясняр, дзе захавалася аўра часоў дзядзькі Якуба, дзе ўсё напамін пра паэта: дрэвы, пасаджаныя гаспадаром, уласныя рэчы, мэбля, раяль, бібліятэка. Дом і сядзіба — храм нашай веры, масток паміж мінулым і будучыняй... Сюды прыходзяць, не толькі каб уведаць, як там жыў дзядзька Якуб, але каб наталіцца верай у свае сілы, у праўду жыцця, якую спавядаў вялікі паэт. І не адно ў паэтычных радках спавядаў, за тую веру астрогам заплаціў...

У Коласавым доме, на жаль, і па сённяшні няма элементарных умоў для захавання экспанатаў, адсутнічаюць выставачныя залы. На першым паверсе, праўда, разгорнуты экспазіцыі, але гэта кропля з таго, што мусіла быць. *“Я ўсё ж маю надзею,* — кажа спадарыня Зінаіда, — *што калі-небудзь будзе выдзелена памяшканне, дзе размесцяцца фонды (а ў нас маецца 30 тысяч адзінак экспанатаў), лекцыйная і выставачная залы. І Ласток мае вострую патрэбу ў рэстаўрацыі, і пад’язная дарога да ляснога хутара... У свой час, яшчэ напярэдадні мінулага юбілею, задумалі мы стварыць грунтоўную экспазіцыю паводле паэмы “Сымон-музыка”. Дарэчы, гэты твор — мой найлюбімейшы...”*

Мы ўсё гаварылі, гаварылі... А тым часам дождж-марасей перастаў церушыць. За акном кабінета дзядзькі Якуба пасвятлела. *“Якраз такія хвіліны,* — быццам прачытаўшы мае думкі, прамовіла Зінаіда Мікалаеўна, — *Канстанцін Міхайлавіч любіў болей за ўсё... Выходзіў на падворак, сядаў на лаўку побач з дубкамі... Момант пасля дажджу чамусьці выклікаў у ягонай душы ціхае ўзрушэнне. А можа, катарсіс, нейкае замілаванне. Словамі тут нічога не вытлумачыць. Ды і не дадзена нам...”*

Многія схільны думаць, што моцная сацыяльна-побытавая плынь Коласавых твораў нібыта зазямляе іх, робіць празмерна прывязанымі да канкрэтнага часу, канкрэтных абставін, а значыць, напісанае ім некалі малаактуальнае сёння...

“Вельмі спрошчанае ўяўленне, — адгукаецца на гэта Зінаіда Мікалаеўна. — *Не, Колас-эпік, Колас-мастак — глыбокафіласафічны, па-сапраўднаму інтэлектуальны. Быў і застаецца. І нам яшчэ неабходна раскрыць еўрапейскі маштаб, усясветны ўзровень ягонай творчасці, аднавіць традыцыю інтэнсіўнага спасціжэння спадчыны класіка, але на новай аснове — з акцэнтам на эстэтычны бок творчасці, на яе індывідуальныя рысы. Тут мы яшчэ далёка не ўсё ведаем пра ўнутраны свет паэта, яго лірычную мелодыю, асабліва на схіле жыцця...”*

Некаторыя, больш таго, спрабуюць як бы параўнаць творчую спадчыну Коласа і Купалы, аддаючы перавагу сімволіка-алегарычнай плыні, якая дамінавала ў творчасці Купалы. Але ж гэтую акалічнасць лёгка вытлумачыць, прыняўшы пад увагу сучаснае нацыянальна-культурнае жыццё, нявырашаныя праблемы культурна-дзяржаўнага будаўніцтва, становішча, у якім апынуліся беларуская мова, школа, нацыянальны друк і ўсё астатняе. Вершы Янкі Купалы і яго публіцыстыка 1914—1920 гг., трагікамедыя “Тутэйшыя” — квінтэсенцыя нацыянальна-адраджэнскай думкі. Тут беларуская ідэя знайшла сваё яскравае ўвасабленне, разуменне моладзі. З агучанага паэтам, з напісанага — і ў гэтым трагізм беларускай нацыі — нічога не састарэла да нашага часу. Усё засталося надзённым, актуальным і балючым...

Колас апынуўся ў крыху іншай сітуацыі: гады рэвалюцыі, перыяд акупацыі ён вымушаны быў правесці па-за межамі Бацькаўшчыны. І, натуральна, мысліў, пісаў, зыходзячы з такой рэальнасці. У выніку ж яны (Купала і Колас) — як бы два крылы беларускай паэтычнай жар-птушкі, дзве магутныя галіны на дрэве айчыннага прыгожага пісьменства. І аднолькавыя ініцыялы іх псеўданімаў, што сталі амаль уласнымі імёнамі, ураўнаважваюць, але не атаясамліваюць постаці дзвюх велічных фігур нацыянальнай культуры.

“Мы, Гануся, каляіны. Адной скрыпкі дзве струны”, — гэтыя радкі з “Сымона-музыкі” добра стасуюцца да Коласа і Купалы, бо кожная струна прамаўляе-гучыць сваім голасам, мае сваю танальнасць, ствараючы чароўную, гарманічную мелодыю. Коласавы героі — простыя людзі, звычайныя, але ж на іх трымаецца паўсядзённае жыццё. Што здаецца простым, у сапраўднасці бывае вельмі складаным... Так і ў Коласавых творах: за простым і лёгкім вершам “Новай зямлі” — спракавечнае і недасягальнае для беларуса... Цяперашнія перыпетыі жыцця якраз тое пацвярджаюць... Таму творчасць Коласа — не архаіка, а нацыянальная літаратурная класіка. І ў гэтай якасці яна застанецца заўсёды невычэрпнай, новай для кожнага наступнага пакалення.

Невычэрпным застанецца і багацце Коласавай лірыкі (нават тых лірычных пярлінак, што параскіданы ў празаічных творах), не кажучы ўжо пра цэлы свет яго эпісталярнай спадчыны, якая многае праясняе з публічнага і асабістага жыцця Якуба Коласа. З нядаўняга часу ў музеі пачалі даследаваць пісьмы паэта, адрасаваныя Аляксандры Кетлер. Гэтыя 250 лістоў былі выкуплены музеем у Аляксандры Антонаўны 20 гадоў таму, але, па ўмове жанчыны, толькі пасля 2013 года могуць быць апублікаваны. Магчыма, такое калі-небудзь і здарыцца... А пакуль (дзякуй спадарыні Зінаідзе) мне надарылася аднаму з першых убачыць напісанае Коласам і нават сёе-тое прачытаць... Прызнацца, быў агаломшаны, узрушаны да глыбіні душы амаль спавядальнымі, глыбока асабістымі разважаннямі паэта пра жыццё, адзіноту і надакучлівасць паўсядзённай непатрэбшчыны, якая навязліва, неадступна праследавала Чалавека, якому суджана было тварыць паэзію, а не займацца чорт ведае чым...

“Я хацела б, — дзялілася Зінаіда Камароўская, — *з дапамогаю новай экспазіцыі неяк развеяць міф пра Коласа ледзь не як пра скнару, які нібыта і грошай шкадаваў, і блізкім не дапамагаў, і на людскія бядоты не адгукаўся... Ды лухта гэта. Уявіце сабе: у стале пісьменніка мы знайшлі куфэрак, а ў ім вялізны стос паштовых квіткоў. І на кожным квітку (а гэта ж дакумент) пазначана немалая сума грошай, якую Колас перасылаў... невядомым яму людзям. Каму на рамонт хаты, каму на набыццё каровы, каму на вучобу... Скажыце, хто ў наш час з тых, хто лічыць сябе заможным ды багатым (а такія ж, дзякаваць Богу, ёсць), проста так дасць некаму грошай?..”*

І яшчэ адно трывожыць: цяперашнія беларусы, асабліва моладзь, не дужа цікавяцца паэтычнай спадчынай класікаў, іх публіцыстыкай. А дарэмна: тая ж паэма “На шляху волі”, ці там “Казкі жыцця”, альбо Купалаўскія санеты — крыніца спасціжэння нашай рэчаіснасці, нашай мінуўшчыны і шляхоў, якімі варта ісці наперад. У гэтым плане, напрыклад, варта кожнаму ўнікнуць у трагічныя падзеі 1930-х гг., зразумець і асэнсаваць тыя ж “лісты-пакаянні” абодвух паэтаў. Асэнсаваць, каб зразумець сябе сённяшніх і ўчынкі свае... *“Многае, паверце,* — разважае спадарыня Зінаіда, — *і па сённяшні дзень у творчасці абодвух класікаў яшчэ поўнасцю не асэнсавана. Самі па сабе гэтыя асобы — сапраўдныя глыбы, яны будуць і надалей прыцягваць да сябе не адно даследчыкаў, але ўсіх, хто дапытлівы, хто шукае праўду жыцця і не страціў сумлення. Якуб Колас і Янка Купала — духоўнае апірышча ўсяе нацыі, але яны не забранзавелыя постаці, а заўсёдна жывыя... Учытайцеся хоць бы ў гэты лісток, напісаны Коласам не для чытача, а хутчэй для сябе ў, магчыма, няпростую хвіліну душэўнай адзіноты. Такіх хвілін на схіле жыцця было ў яго даволі...”*

“Я — рыба, выкінутая на пясок. Калі б хто захацеў, каб рыбу пакінуць жывою, то ён ці той — дагадаўся б зараз жа кінуць у вядро з чыстаю, халоднаю вадою гэту рыбу. Такіх добрых душ няма. А я і не крыўджуся. Я чалавек-вандроўнік, чые гадзіны адлічаны. Таму пара сказаць: я ваш нядоўгі госць.

Надыходзіць вясна, жыццё абуджаецца з новаю сілаю, а я так моцна звязаны з жыццём, што мне не хочацца пакідаць вас, мае сябры, мае лясы, мае лугі, мае рэчкі, мае крынічкі і чорнагаловыя баравікі. Я прыйшоў у жыццё не для сябе самога, я прыйшоў дзеля вас. Калі вам будзе добра (я тут разумею ўвесь комплекс жыцця), пойдзеце па праўдзівай дарозе жыцця, калі вы будзеце мець на ўвазе не толькі сябе, але і народ, які вас пусціў у жыццё, і калі вы будзеце жыць з народам дзеля народа, тады я скажу: няхай жа будзе шчаслівай ваша дарога.

У мінуты шчырасці Мікалаеўскі чалавек Канстанцін Міцкевіч”.

Развітваюся з Коласавай сядзібай пасля дажджу-марасея, які так любіў Канстанцін Міхайлавіч. На двары — тая пара, калі жнівень пацiху губляе аксаміт у кронах дрэў, а ў дубравах — недзе на Мікалаеўшчыне — прабіваюць дол чорнагаловыя баравікі... Якім быў той апошні ў жыцці Коласа марасей у жніўні 56-га — мне невядома. Мусіць, такім жа, як і цяпер, хіба з той розніцай, якую зафіксавала рука паэта, перагарнуўшы ў апошні раз лісток календара з лічбаю 13... І, відаць, ніколі да канца нам не зведаць усіх глыбінь паэтавай душы, якая ўвабрала ў сябе столькі ўсяго і ўрэшце пакінула на пажоўклым аркушыку гэтыя словы: “Я прыйшоў дзеля вас...”

Георгій ЧЫГІР.
Фота аўтара.

УВАГА!

«Белвідэацэнтр» шукае сцэнарыстаў

Магчымасць выгадна прадаць свой талент з’явілася ва ўсіх, хто верыць ва ўласныя здольнасці сцэнарыста.

“Беларускі відэацэнтр” шукае асоб, якія ствараюць сцэнары для кароткаметражнага ігравога кіно. Пры гэтым патрэбны не толькі сцэнарысты. Месца знойдзецца і для таленавітых рэжысёраў.

Са свайго боку “Відэацэнтр” прапануе прасоўванне і фінансаванне фільмаў. Аўтару дапамогуць даслаць новы фільм на прэстыжныя міжнародныя фестывалі кароткага метра.

Ад кандыдатаў патрабуецца сцэнарый з хранаметражам ад 1 да 15 хвілін. Форма літаратурнай заяўкі вольная, але аб’ём не павінен перавышаць 2—3 старонак.

Тэрмін прыёму заявак — да 10 верасня.

ПРОШУ СЛОВА!

Были или не были?

В одном из номеров “Народной Воли” напечатано интервью Юрия Михалевича, представляющего сайт goals.by, с “золотой рыбкой” Александрой Герасименей. В редакционном предисловии сказано, что “раньше наши пловцы ничего не брали на Олимпиадах”. Это не совсем так. А как же два золота Сережи Коплякова в Москве? Или два барселонских успеха Елены Рутковской — золото в личном зачете на дистанции 200 метров брассом и бронза в комбинированной эстафете?

Хочется расшифровать успех Сергея Коплякова в выступлении на 200 метров вольным стилем. Он был вполне закономерным, ибо незадолго до Олимпиады он стал рекордсменом мира именно на этой дистанции, впервые разменяв рубеж 2 минуты 50 секунд!

Да, эти победы были добыты в составах сборных команд Советского Союза, но ведь от этого Сергей и Елена никогда не переставали быть белорусами.

Владимир ЗВЕРНИК,
главный тренер сборной команды Беларуси в 1967—1974 годах.

ОТ РЕДАКЦИИ

Уважаемый автор!

Вы, кажется, сами расставили точки над “і”. В предисловии к интервью Ю.Михалевича речь идет об этапе, связанном с тем временем, когда Беларусь стала суверенной страной, а Вы возвращаетесь в советское время, когда наши спортсмены выступали за сборную СССР. Это разные вещи, хотя приятно напомнить о тогдашних блестящих успехах и Сергея Коплякова, и Елены Рутковской.

ПОДЫУМ

Тытул «Міс Свету» заваявала кітаянка

Беларуская прыгажуня Юлія Скалковіч засталася па-за прызавымі месцамі і саступіла карону пераможцы — аматарцы пельменяў.

23-гадовая **Юй Вэнься** ўжо атрымала ад крытыкаў ганаровае званне прадвесніка новай эпохі ў індустрыі прыгажосці. Маўляў, мадэльны стандарт зараз фарміруецца па кітайскім, а не па лацінаамерыканскім узоры. Між тым гэта толькі другая перамога кітаянак у конкурсе. Часцей за ўсё першымі прыгажунямі прызнавалі прадстаўніц Венесуэлы. Карона адыходзіла ім шэсць разоў.

А вось беларускам пакуль шчасце не ўсміхалася. Наша **Юлія Скалковіч** сёлета не здолела прабіцца ў суперфінал, хоць букмекеры і абяцалі ёй высокія вынікі.

Фінал конкурсу “Міс Свету” праходзіў у кітайскім горадзе Ордас. За выступленнямі прыгажунь адначасова сачылі каля мільярда чалавек — менавіта такая па падліках аўдыторыя шоу.

Пра пераможцу вядома няшмат. Юй Вэнься не надта вылучалася з ліку іншых 115 удзельніц конкурсу. Вядома, што яна марыць быць настаўніцай музыкі, любіць іграць на фартэпіяна, танцаваць і... пельмені.

Бліжэйшы год кітаянка будзе выконваць абавязкі “Міс Свету”. Ёй прыйдзецца шмат падарожнічаць, займацца дабрачыннасцю, прымаць удзел у разнастайных афіцыйных мерапрыемствах.

“Міс Беларусь” Юлія Скалковіч павінна была вярнуцца ў Беларусь у панядзелак раніцай, але ёй давялося затрымацца. Па некаторай інфармацыі, дзяўчына падхапіла інфекцыю і не змагла выправіцца ў дарогу.

Марыя МАЛЕВІЧ.

СТРАТА

Смуткуем...

У мінулую нядзелю пахавалі калісьці вядомага футбаліста мінскага “Дынама”, выдатнага трэнера Генадзя Браніслававіча Абрамовіча.

Як паведаміла прэс-служба Беларускай федэрацыі футбола, Генадзь Абрамовіч памёр на 85-м годзе жыцця пасля доўгай і працяглай хваробы.

Майстар спорту СССР, бронзавы прызёр чэмпіянату СССР 1954 года ў складзе мінскага “Спартака”, заслужаны трэнер Беларусі...

За мінскія каманды майстроў “Спартак” і “Дынама” Абрамовіч выступаў з 1949-га па 1959 год. Пасля завяршэння гульнявой кар’еры ён перайшоў на трэнерскую працу па падрыхтоўцы рэзерву ў мінскім “Дынама”, а затым працаваў дзяржаўным трэнерам зборных каманд СССР па Беларусі пры Дзяржкамспорце БССР. Уваходзіў у трэнерскі штаб маладзёжнай зборнай СССР у 1979 годзе, калі каманда выйграла сярэбраныя медалі на чэмпіянаце свету сярод моладзі і заняла трэцяе месца на чэмпіянаце Еўропы ў Фінляндыі. Пад яго кіраўніцтвам зборная БССР неаднаразова займала прызавыя месцы ў кубках ЦК ВЛКСМ “Надзея”, “Юнацтва”, турніры “Пераправа”.

У нацыянальных чэмпіянатах Беларусі Абрамовіч кіраваў камандамі “Атака-407” (Мінск), “Ведрыч” (Рэчыца), “Тарпеда” (Мінск), “Белшына” (Бабруйск), “Арбіта” (Мінск). Працаваў у мінскіх міні-футбольных камандах “Будзаказ” і “Дарожнік”.

Смуткуем...

ПАСЛЯ АЛІМПІЯДЫ

Дабрачынны Вінакураў

Велагоншчык з Казахстана Аляксандр Вінакураў выставіць на аўкцыён веласіпед, на якім ён заваяваў залаты медаль Алімпійскіх гульняў у Лондане ў групавой гонцы.

Стартавая цана лота складзе 50 тысяч долараў, паведамляе “Спорт-Экспресс”.

38-гадовы Вінакураў распавёў, што аўкцыён, на якім будзе прададзены веласіпед, адбудзецца на пачатку верасня. Усе атрыманыя грошы спартсмен мае намер перадаць у дзіцячыя дамы Казахстана.

У першы дзень лонданскай Алімпіяды Вінакураў выйграў залаты медаль у велагонцы на 250 кіламетраў. Адразу пасля фінішу спартсмен заявіў, што ў бліжэйшы час завершыць кар’еру.

15 жніўня 2012 года Вінакураў правёў апошнюю гонку. Ён заняў 35-е месца ў аднадзённай гонцы “Класіка Сан-Себасцьяна”. У 2011 годзе, дарэчы, гоншчык ужо заяўляў аб завяршэнні кар’еры пасля цяжкай траўмы, якую атрымаў на “Тур дэ Франс”. Аднак Вінакураў вярнуўся ў спорт, каб яго каманда “Астана” не згубіла ліцэнзію.

Непрадказальны прэм’ер

Прэм’ер-міністр Малдовы Влад Філат з асабістых зберажэнняў купіў дзве кватэры прызёрам Алімпіяды ў Лондане.

А ўрад адной з самых бедных краін Еўропы знайшоў 560 тысяч еўра на бонусы алімпійцам і трэнерам, большая частка з якіх наогул не з’яўляюцца медалістамі Гульняў-2012.

Зборная Малдовы заняла 75-е месца сярод 88 краін, якія заваявалі ўзнагароды на гэтых летніх Гульнях. Як паведаміў на пасяджэнні ўрада намеснік міністра фінансаў Віктар Барбэнягрэ, прэміі атрымаюць дзевяць спартсменаў і іх трэнеры.

Па звестках Reuters, бронзавым прызёрам — штангістам Крысціне Йову і Анатолю Кырыку — і іх трэнерам вырашана даць па 80 тысяч еўра. Астатнія атлеты, а таксама іх трэнеры і масажысты стануць багацейшымі на 10—30 тысяч еўра за месца ў канцы першай дзясяткі выніковага алімпійскага пратакола.

Улады таксама паведамілі, што прэм’ер-міністр купіў двум прызёрам Алімпіяды двухпакаёвыя кватэры ў цэнтры сталіцы, якія могуць каштаваць прыкладна 60—80 тысяч еўра.

Да таго, як Влад Філат стаў прэм’ер-міністрам у 2009 годзе, ён зарабіў грошы на экспарце цыгарэт у Румынію і дэвелопменце. Згодна з яго дэкларацыяй аб даходах за 2011 год, ён атрымаў заробак у суме 14.200 долараў, а таксама 524 тысячы долараў у выглядзе дывідэндаў на акцыі.

Фантастычны Болт

Спрынтар з Ямайкі Усейн Болт заявіў, што хацеў бы паспрабаваць свае сілы ў футболе. У прыватнасці ў камандзе англійскай прэм’ер-лігі “Манчэстэр Юнайтэд”.

Аб гэтым сваім жаданні спартсмен распавёў у гутарцы з выданнем The Sun.

Чэмпіён Лондана-2012 на стаметроўцы падкрэсліў, што ўпэўнены ў сваіх сілах і мог бы дапамагчы англійскай камандзе. Як адзначыў Болт, многія могуць палічыць яго заяву жартам, але калі Алекс Фергюсан на самай справе патэлефануе і пакліча ў каманду, то ён не зможа адмовіцца.

Лёгкаатлет дадаў, што ён зможа дапамагчы “Манчэстэру” не толькі сваім уменнем хутка бегаць. Болт лічыць, што здольны на ўзроўні гуляць у футбол.

Прадстаўнік “Манчэстэра”, з якім звязалася выданне, сказаў, што спартсмен з Ямайкі і на самай справе мог бы дапамагчы камандзе ў паскарэнні тэмпу.

Сам галоўны трэнер Алекс Фергюсан пакуль ніяк не адрэагаваў на словы алімпійскага чэмпіёна. Дарэчы, лёгкаатлет і настаўнік футбольнай каманды знаёмы паміж сабой. Некалькі гадоў таму Болт прыязджаў у Манчэстэр, дзе ўдзельнічаў у забегу па горадзе. Падчас гэтага візіту ён і пазнаёміўся з сэрам Алексам Фергюсанам.

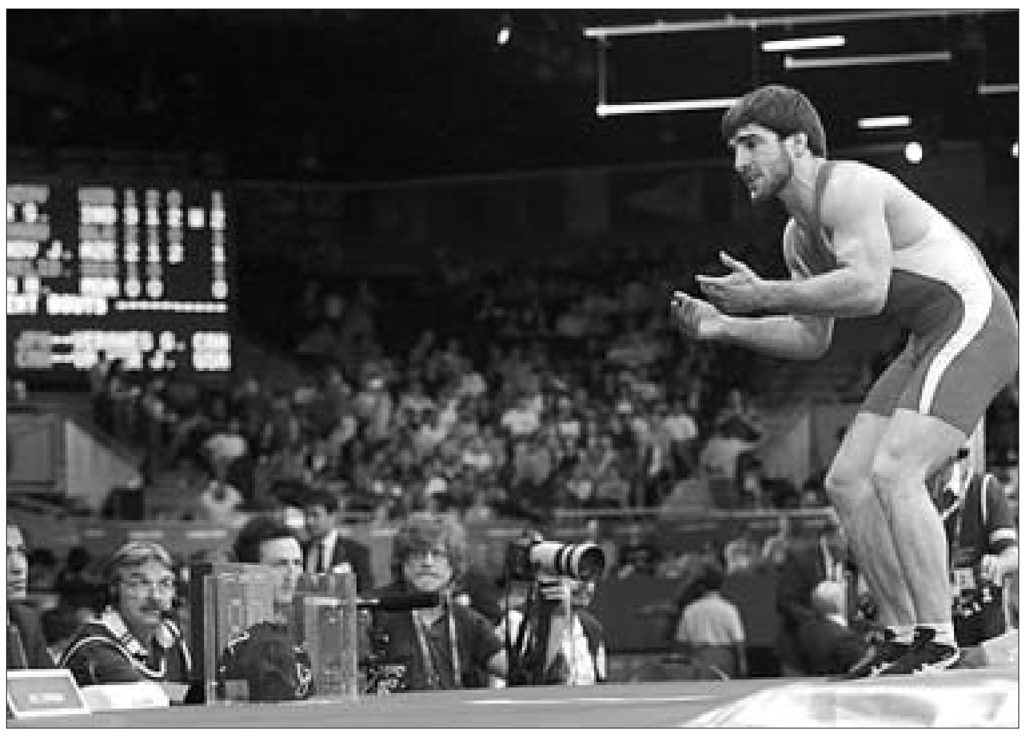
Алесь СВЯТЛАНІЧ.

ИТОГИ

За ковром

*Впервые за свою суверенную историю Беларусь на Олимпиаде осталась без медалей в борьбе. Сегодня итоги выступления белорусских борцов анализируют для “Народной Воли” неоднократный чемпион мира по самбо, председатель национальной федерации **Владимир ЯПРИНЦЕВ** и трехкратный олимпийский чемпион по вольной борьбе **Александр МЕДВЕДЬ**.*

13 спортсменов представляли нашу страну в Лондоне в различных видах единоборств (дзюдо, вольная и греко-римская борьба), но ни одному так и не удалось взойти на пьедестал. Многие называют выступление провалом. Специалисты просят относиться к этому “более взвешенно”...

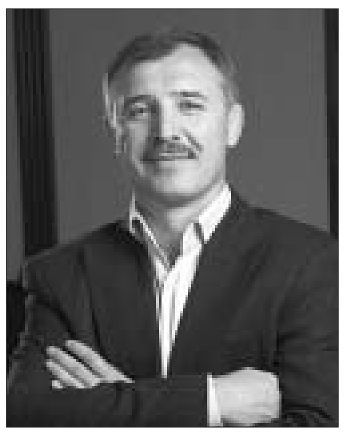
Владимир ЯПРИНЦЕВ:

«Не сыпьте соль на рану»

— Если пять наших спортсменов боролись за “тройку”, то, наверное, нельзя сказать, что здесь какой-то провал. Надо знать внутреннюю кухню. Да и не хватало на Олимпиаде председателя белорусской Федерации борьбы Юрия Чижа, у него большой вес в Международной федерации борьбы. Уверен, что пару схваток с участием наших спортсменов судьи так бессовестно не засудили бы. Я же видел, как наши борцы до Игр неистово тренировались, как они переживали на Олимпиаде... Просто сумасшедшее переживание! На старшего тренера по греко-римской борьбе Камандара Маджидова вообще было жалко смотреть. Это нужно видеть на месте. А журналисты уже начинают писать то, чего не знают, и давать советы. Кто-то видел, как плакали мужчины? Я приехал домой — у меня полное опустошение. А здесь еще норовят сыпануть соли на рану, чтобы было побольнее. Я привык всегда мотивировать людей. Не хаять, не ругать и не делать так, чтобы было еще хуже. Мы старались победить. Есть, конечно, некоторые нюансы, вопросы к отдельным спортсменам, но это уже, как говорят, для внутреннего пользования.

— Как вам судейство на Олимпиаде? Например, много споров вызвало решение судей, вынесенное в пользу азербайджанского борца, а не нашего Али Шабанова…

— Я знаю, как судьи предвзято отнеслись к Али Шабанову. Но, уверен, у него большое будущее. Мы — борцы — должны действовать более дерзко. Вы посмотрите на американцев. Они в жизни расслабленные, а выходят на ковер — звери! Агрессия такая, что можно с ума

сойти. А наши были зажаты. Так что я не могу сказать, что эта Олимпиада прошла под знаком судейского беспредела — все равно побеждал сильнейший. Было много примеров мужества спортсменов. Но это у победителей несколько отцов, а у проигрыша — одна сирота. Сейчас уже все — знатоки борьбы, все дают советы, как надо было тренироваться. Да, Беларусь потеряла какие-то традиции в борьбе, но это же не Кавказ. Думаю, все победы у нас еще впереди. Это моя стопроцентная уверенность. И самое главное, что мы знаем, как это надо делать.

— Может быть, белорусы становятся более хилыми? Это на самом деле — не Кавказ.

— Все это ерунда и разговоры для бедных. Посмотрите на россиян — у них там вообще все убито. У нас сегодня есть детско-спортивные школы, работают тренеры... А в России все на коммерции. Я лично в свое время 15 лет ЦСКА отдал, а что сейчас клуб дал? Автомобильные салоны? А в Беларуси, слава Богу, дворцы спорта работают. Да, наверное, немного надо поменять нашу белорусскую “памяркоўнасць”, не хватает где-то агрессии, хотя мне более комфортно жить с толерантными людьми, чем с агрессивными. Хотя опять-таки — американцы ведь находят какие-то аргументы для своих спортсменов, которые в жизни улыбчивы и открыты, а на ковре — львы.

— Звучит критика в плане того, что среди борцов, которые выступают за сборную Беларуси, очень много, скажем так, легионеров. Не лучше ли растить своих?

— Приемлема любая критика, если это не критиканство. Как говорят, на то и щука, чтобы карась не дремал. Но сегодня реалии таковы, что молодым надо брать с кого-то пример, с лидеров.

— Какие, на ваш взгляд, основные уроки должна сделать белорусская борьба после этой Олимпиады?

— Когда у главного тренера сборной России по художественной гимнастике Ирины Александровны Винер спросили о секретах мастерства, она ответила коротко: “Надо больше работать”. Все — секретов больше нет! Прославленный борец Александр Карелин тоже говорил: “Ребята, когда у вас вместо ладоней будут сплошные мозоли и когда вы отдадите все силы на ковре, хотя и проиграете, народ никогда не скажет, что проиграли”. Можно проиграть, но сил должно остаться ровно столько, чтобы пожать руку сопернику. Вот это мужчина! Хотя, безусловно, нужно совершенствоваться в медицине, психологии... Уроки будут сделаны. Но я знаю, что сегодня все спортсмены стопроцентно обязаны государству. Потому что так, как относятся к спортсменам в Беларуси, не относятся нигде.

Александр МЕДВЕДЬ:

«Самим спортсменам не надо было спать в шапку»

— Как оцениваю выступление наших борцов? В спорте бывает по-разному, а уж тем более на Олимпиаде. Сегодня ты на коне, а завтра — под ним. Хотя чемпионат мира показал, что хорошие спортсмены у нас есть. А то, что на Играх не завоевали ни одной медали... Наверное, подготовка такая была. Здесь много причин, целый комплекс, и сейчас надо прежде всего искать истоки неудач. Ведь ребята толковые, хорошие. Значит, есть другие недостатки, пробелы в чем-то. Нужно проанализировать и тренерские просчеты.

— Может быть, судьи не захотели пускать белорусских борцов на пьедестал?

— Мне тоже кажется, что судейство было необъективное. Я видел много судейских ошибок, но здесь, как говорят, палка о двух концах. Самим спортсменам тоже надо было не спать в шапку. Сегодня борьба вышла совсем на другой уровень. Соперники действуют настолько агрессивно, что чуть зазевался — и все, пиши письма и пакуй чемоданы.

— Какими вам видятся перспективы в борьбе?

— Сейчас вот пошли разговоры о том, что в школах могут ввести третий урок физкультуры, и я это только приветствую. Я сам работаю в вузе и вижу, какие кадры приходят после школы. Они же от пола отжаться не могут, не то что бороться! Процентов 60 студентов имеют справки, чтобы ходить на лечебную физкультуру. Это наш бич, а нация должна быть здоровая. Раньше был комплекс ГТО, задор... А сейчас плывем по течению. Откуда талантливым борцам браться?

— Александр Васильевич, какие впечатления от самой Олимпиады?

— Я видел все Олимпиады, но эта была для меня самая тяжелая. Мы жили не в Олимпийской деревне, было далеко добираться до места соревнований. На метро, затем на такси... И еще километр идти пешком до зала. Только на транспорт уходило в день по 50 английских фунтов стерлингов, все деньги потратил. Да и открытие Игр не понравилось. Показали всю историю Англии, что там интересного? Книгу почитайте, кто увлекается. Я три часа не выдержал — плюнул, встал и спать пошел. Да и закрытие — так себе...

Алесь СИВЫЙ.

ПО ПОВОДУ

Опять удар ниже пояса

Все белорусские боксеры-олимпийцы бесславно выступили на олимпийском ринге в Лондоне. Фиаско Пекина повторилось...

И это уже, наверное, не случайность, а закономерность. Некоторые наши специалисты считали, что провал наших боксеров в Пекине — случайность. Тогда как понимать повторный провал в Лондоне?..

Впрочем, обо всем по порядку.

В Лондон поехала, на мой взгляд, малочисленная команда. Всего три боксера-мужчины и ни одной спортсменки. Женского бокса у нас пока нет, а жаль... Наши боевые девчонки, уверен, не подкачали бы.

Напомню, что на лондонский ринг поднимались: Михаил Довголевец в весовой категории до 81 кг, Вазген Сафарьянц (до 60 кг) и Сергей Корнеев (до 91 кг). Безусловно, наши медальные надежды мы связывали с призером чемпионатов Европы и мира С.Корнеевым. Тем более что накануне Олимпиады его личный тренер К.Маханьков заявил: на Игры нужно ехать либо за “золотом”, либо не ехать вообще. А главный тренер сборной страны В.Корнилов в одном из интервью сказал, что мы будем побеждать не числом, а умением.

Но, как показали поединки наших бойцов в квадрате лондонского ринга, эти громкие заявления с результатами разошлись. В первом же бою завершил участие в Олимпиаде М.Довголевец. Он проиграл украинцу А.Гвоздику — 10:18. Проиграл, по мнению судей, свой поединок и В.Сафарьянц, хотя счет был равным. С.Корнеев первый бой выиграл, а второй проиграл. И опять же — по мнению судей. И снова — при равном счете. Комментарии, как говорится, в этих случаях результат не изменят.

Автор этих строк внимательно наблюдал за боями наших боксеров, и откровенно скажу: лично у меня определенное сомнение в решении судей вызвал второй поединок С.Корнеева. Но я был не рядом с рингом, а у телевизора.

На мой взгляд, дело здесь не в судьях, а в недостаточной технической, тактической и психологической подготовке наших боксеров. Всем нашим спортсменам чего-то не хватало. А разбираться, чего именно, — это уже дело специалистов.

Конечно, поражения вызывают грусть и досаду. Как говорил один киногерой: за державу обидно. Надеюсь, что после этого очередного провала пора нашим спортивным боссам из Министерства спорта и туризма, НОК серьезно разобраться, что происходит в нашем боксерском доме.

Юрий ЯСИНСКИЙ,
ветеран спорта,
заслуженный
тренер БССР.

ШАХМАТЫ

Решите задачу
Д.Бунтинг

Белые: Кре7, Фd6, Ла3, Лg5, Cd1, Cg1 (6).

Черные: Кре4, Cf5, Kb3, Kd2, п. g4 (5).

Мат в 2 хода.

Свои ответы присылайте по адресу: **220030, Минск, ул.Энгельса, 34а, редакция газеты “Народная Воля”, “Шахматы”.**

Юбилей Г.Вересова

В июле шахматисты Беларуси отметили 100-летие со дня рождения первого белорусского международного мастера, шестикратного чемпиона страны, видного теоретика и общественного деятеля Гавриила Николаевича Вересова (1912—1979). К юбилею вышла из печати книга, посвященная жизненному пути и творчеству выдающегося белорусского шахматиста, подготовленная гроссмейстером Виктором Купрейчиком и журналистом Иосифом Калютой. Юбилею был посвящен и международный шахматный турнир, который прошел в Минске в Республиканском центре олимпийской подготовки по шахматам и шашкам.

В турнире, проводившемся по швейцарской системе в 9 туров, выступили 138 шахматистов из восьми стран. Призовой фонд турнира превышал 10.000 долларов. Соревнования прошли в острой спортивной борьбе. Исход соперничества определил лишь заключительный тур. В итоге сразу четыре шахматиста финишировали с одинаковым количеством очков, набрав по 7,5 очка из 9 возможных. По дополнительным критериям победителем мемориала стал 22-летний минский гроссмейстер Кирилл Ступак. Ему был вручен Кубок и первый приз.

Второе место было присуждено международному мастеру Александру Косенко (Украина), третье — международному мастеру Ивану Розуму (Россия), четвертый приз — минчанину, международному мастеру Дмитрию Новицкому.

В турнире принимали участие 10 гроссмейстеров, но большинство из них заняли места в группе набравших по 6,5 очка. Таких оказалось 10! В порядке занятых мест: 5.гроссмейстер Сергей Заблоцкий (Россия), 6.18-летний минчанин, международный мастер Владислав Ковалев, 7.гроссмейстер Евгений Левин (Россия), 8.международный мастер Евгений Мочалов (Беларусь), 9.рейтинг-фаворит турнира, экс-чемпион мира ФИДЕ Александр Халифман (Россия), 10.мастер ФИДЕ Кирилл Бурдалев (Украина), 11.гроссмейстер Геннадий Туник (Россия), гроссмейстеры 12.Евгений Подольченко, 13.Игорь Люцко, 14.кандидат в мастера Шант Хачикян (все из Беларуси).

Среди женщин лучший результат у Юлии Горожанкиной (Россия) — 5,5, второе место у Марии Невеселой (Беларусь).

Среди ветеранов приз получил кандидат в мастера Ростислав Бузук — 4,5, рейтинговые призы получили молодые белорусские спортсмены Никита Горшков, Давид Хачикян, Андрей Савицкий, Алексей Кустов и ветеран Сергей Тальма.

Олимпийская чемпионка поставила Ермошину на место

Чемпионка XXX Олимпийских игр косвенно дала настоящий отлуп главе белорусского Центризбиркома.

Победительница соревнований в женской борьбе в категории до 72 килограммов россиянка Наталья Воробьева заявила, что жизнь не стоит на месте, все развивается, а поэтому глупо жить вчерашним днем:

— На дворе XXI век. Раньше женщина сидела дома, воспитывала детей и готовила борщ. А сейчас у женщин может быть свой бизнес, машина и борьба в качестве работы. Почему и мне не бороться?

Напомним, после жестокого разгона “Плошчы”, в ходе которого бойцы белорусских спецслужб избивали людей, в том числе и представительниц прекрасной половины человечества, глава Центризбиркома Лидия Ермошина заявила, что не дело женщин бороться за свои права:

— Вы знаете, этим “жанчынам” делать нечего. Сидели бы дома, борщ варили, а не по площадям шастали. Мне в голову это не придет. Это позор для женщины — участвовать в подобных мероприятиях. Я еще понимаю, когда она девица дурная, молодая, так молодых людей много. А когда женщина в возрасте идет, значит, у нее, извините, что-то с интеллектом не в порядке.

Две женщины, Воробьева и Ермошина, — два взгляда на борьбу. Несмотря на то что речь идет о борьбе спортивной и борьбе политической, общий смысл не меняется.

Федор КОСТРОВ,
“Товарищ.online”.

Адрас рэдакцыі:
220030, Мінск,
вул.Энгельса, 34а.
Прыёмная:
тэл.
(017) 3286871.
Тэл./факс
рэкламнага
аддзела: (017)
3286904, 3286906
nv@promedia.by
http://www.nv-online.info http://twitter.com/narodnaya_volya

ISSN 2071-9647

Падпісныя індэксы: 63222, 632222

Заснавальнік
і галоўны рэдактар
Іосіф Паўлавіч
СЯРЭДЗІЧ

У сувязі з адсутнасцю магчымасці рэдакцыя матэрыялы не рэцэнзуе і не вяртае, права ўступлення ў перапіску пакідае за сабой. За інфармацыю, размешчаную ў рэкламных аб'явах, рэдакцыя не адказвае. Могуць друкавацца матэрыялы, у якіх пазіцыя аўтараў не падзяляецца газетай. Пасведчанне аб дзяржаўнай рэгістрацыі сродку масавай інфармацыі №947 ад 6 студзеня 2010 г. выдадзена Міністэрствам інфармацыі Рэспублікі Беларусь (пасведчанне аб дзяржаўнай рэгістрацыі №224 ад 6 сакавіка 2000 г.). Надрукавана ў друкарні дзяржаўнага прадпрыемства «Выдавецтва «Беларускі Дом друку». ЛП №02330/0494179 ад 03.04.2009. Мінск, пр. Незалежнасці, 79. Падпісана ў друк 20.08.2012 у 17.00. Аб'ём 4 друк. аркушы. Тыраж 28010 экз. Заказ №3551.